

EVA: 2020-3130-0004

PREDLOG

ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU

Ministrstvo za javno upravo (v nadaljnjem besedilu: MJU) je pristopilo k prenovi ureditve sistema in Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18; v nadaljnjem besedilu: ZJN-3), in sicer na podlagi več dejavnikov, opisanih v nadaljevanju.

Uvodoma pojasnjujemo, da je bil leta 2015 sprejet Zakon o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15), ki je začel veljati aprila 2016 in s katerim sta bili v naš pravni red preneseni Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 65) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/24/EU) in Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetskem in prometnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L št. 94 z dne 28. 3. 2014 str. 243) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2014/25/EU).

Rešitve tega zakona, katerega primarni cilj je bil popoln prenos obeh prej navedenih direktiv, so omogočile bolj transparentne, krajše in učinkovitejše postopke, hkrati pa tudi spodbudile inovativnost in izbor izvajalcev na podlagi najboljšega razmerja med ceno in kakovostjo, pri čemer je za določene specifične storitve zakon eksplicitno prepovedal zgolj ceno kot edino merilo za izbor (npr. inženirske storitve). Zakon je tudi z vidika socialne note zagotovil, da pri javnem naročanju ne omogoča sodelovanja tistih subjektov, ki ne spoštujejo delovne zakonodaje zaradi kršitev plačil v zvezi z delom, so bili pravnomočno obsojeni zaradi kaznivega dejanja kršitve temeljnih pravic delavcev ali ne izpolnjujejo obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti oziroma nimajo predloženih vseh obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za obdobje zadnjih petih let (t.im REK obrazci). Zakon je, kot posledico prizadevanj, da bi čim bolj poenostavili in debirokratizirali javno naročanje, poenostavil nacionalno urejen postopek (naročilo male vrednosti) in vključil tudi več rešitev na področju elektronskega naročanja, zlasti obveznost elektronske oddaje ponudb in tudi objavo in s tem vročitev večine odločitev na portalu javnih naročil. Zmanjšali so se stroški vročanja in s tem tudi skrajšali postopki, ponudniki pa v vseh državah članicah EU uporabljajo enoten obrazec za izkazovanje usposobljenosti, ki ga lahko tudi večkrat uporabijo. Zakon je kot eno pglavitnih rešitev vpeljal tudi možnost, da se lahko ponudnik sklicuje na kapacitete tretjih in dokazuje kadrovske sposobnosti svojih ali »izposojenih« posameznikov in podjetij vendar samo pod pogojem, da ti tudi dejansko opravljajo ta del posla. Poleg tega pa je zakon določil, da lahko naročnik zahteva, da ponudnik ključne naloge opravi sam. Na področju sprememb pogodb je zakon, sicer strožje, kot to določajo direktive s področja javnega naročanja, omogočil nekatere spremembe pogodb brez izvedbe postopka.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 14/18) se je bolj natančno in določljivo uredilo socialno klavzulo ter pri 82 delovno intenzivnih storitvah uvedlo

polletno preverjanje obveznih razlogov za izključitev izvajalca. Gre za storitve, ki jih smatramo kot kritične delovno intenzivne storitve. Ta zakon je uredil tudi ustrezne podlage za nadgradnjo enotnega informacijskega sistema (e-Dosje), ki je to preverjanje poenostavilo, ter uvedel dodatna socialna merila, ki jih mora naročnik vedno upoštevati, ko naroča 82 prej omenjenih storitev.

ZJN-3 je tako od njegove uveljavitve prinesel precejšnje pozitivne učinke, hkrati pa ni bil deležen bistvenih predlogov za spremembe s strani uporabnikov. Slednje z vidika pomembnosti stabilne zakonodaje ocenjujemo kot pozitivno, obenem pa ravno zaradi pozitivnih učinkov ocenjujemo, da je na področju sistema javnega naročanja primeren čas za dodatne poenostavitve in prožnejše izvajanje postopkov, in sicer na način, da poskušamo sistem, kjer je to z vidika evropskega pravnega reda dopustno in mogoče, še poenostaviti, naročnikom pa dopustiti več manevrskega prostora, hkrati pa urediti sankcioniranje za tiste, ki bi to zlorabljali.

Učinkovit sistem javnega naročanja v Sloveniji so v zadnjih letih prepoznale tudi mednarodne organizacije. V poročilu Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljevanju: OECD) »Government at Glance«¹, izdanem v mesecu novembru 2019 je bilo področje transparentnosti javnega naročanja prepoznano kot tisti del javnega sektorja v Sloveniji, ki med državami izstopa. Poročilo »Government at Glance« OECD pripravi vsaki dve leti in v njej primerja države članice OECD pri različnih storitvah in funkcijah javnega sektorja. Tokratna študija za Republiko Slovenijo izpostavlja področje javnega naročanja, kjer ugotavlja, da je v Sloveniji to izjemno transparentno. Slovenija med državami članicami izstopa, saj ponuja največ informacij, ki so dostopne javnosti. Poleg razpisne dokumentacije in meril za izbor, odločitve o oddaji naročila in same pogodbe, so javnosti dostopne tudi ponudbe, izpostavljajo v OECD. Transparentnost javnega naročanja je namreč zelo pomembna, saj ključno in neposredno vpliva na zniževanje korupcijskih tveganj, omejuje dogovore med ponudniki, vnaša večjo gospodarnost v poslovanje, povečuje konkurenčnost in znižuje stroške delovanja javnega sektorja. V svojem poročilu OECD tudi poudarja, da je Slovenija ena izmed šest držav članic OECD, ki je uspela svoj sistem za elektronsko javno naročanje povezati z državnim računovodskim sistemom.

Študija Evropske komisije o izvajanju politik glede malih in srednjih podjetij, t.i. 2019 SBA Fact Sheet², področje javnega naročanja glede malih in srednjih podjetij v Sloveniji, po vseh kriterijih, uvršča nad povprečje EU.

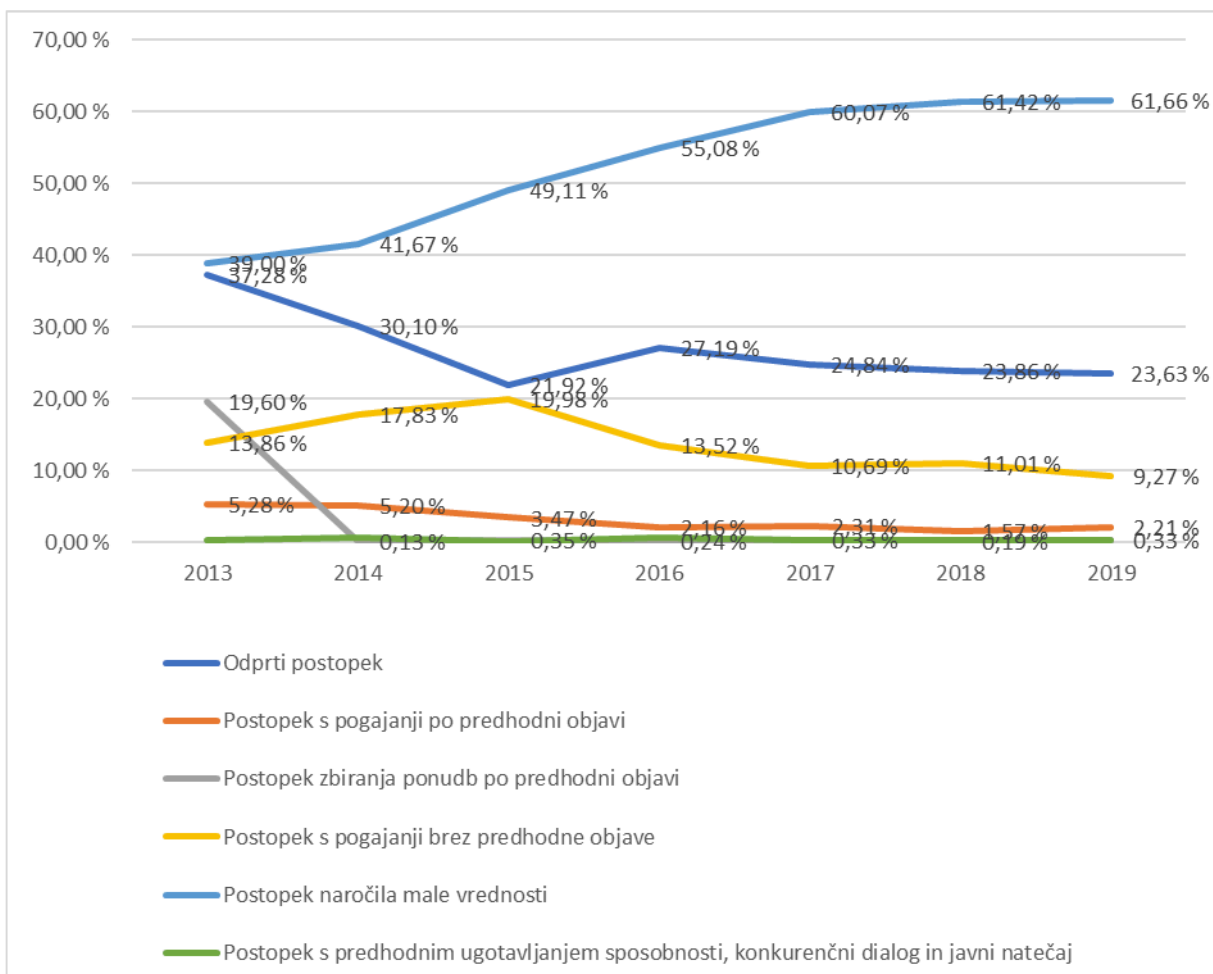
Priporočilo Sveta EU v zvezi z nacionalnim programom Slovenije za leto 2019 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Slovenije za leto 2019³ pa v okviru priporočila št. 2 na področju javnega naročanja priporoča: »Slovenija naj v letih 2019 in 2020 ukrepa tako, da »izboljša konkurenco, profesionalizacijo in neodvisen nadzor na področju javnih naročil.« Pri tem je treba poudariti, da je neodvisen nadzor Slovenija uredila že v letu 2019 s sprejemom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja – ZPVPJN-C (Uradni list RS, št. 72/19 z dne 4. 12. 2019).

Tudi na podlagi lastnih statističnih podatkov ugotavljamo (slika 1), da v zadnjih letih pada uporaba manj transparentnih postopkov, bistveno pa se zvišuje uporaba najbolj transparentnih postopkov, zlasti uporaba nacionalnega postopka naročila male vrednosti (v nadaljnjem besedilu: NMV), ki je glede na postopke iz direktiv popolnoma enako transparenten, le s to razliko, da ga naročniki javno objavijo le na slovenskem portalu javnih naročil, ne pa tudi v Uradnem listu EU. Hkrati pa je ta postopek poenostavljen tako za naročnike kot ponudnike.

¹ Dostopno na povezavi: <https://www.oecd.org/gov/govtaglance.htm>.

² Dostopno na povezavi: https://ec.europa.eu/growth/smes/business-friendly-environment/performance-review_en#sba-fact-sheets

³ Dostopno na povezavi: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2019-european-semester-country-specific-recommendation-commission-recommendation-slovenia_sl.pdf.

Slika 1 (delež postopkov pri vseh naročilih)

K zgoraj navedenemu prispeva tudi dejstvo, da so javna naročila običajno oblikovana v manjše celote – sklope, kar je po ZJN-3 tudi obvezno, zaradi česar so javna naročila dostopnejša več ponudnikom ter omogočajo učinkovitejše uresničevanje načel konkurenčnosti in gospodarnosti javnega naročanja. Iz analize statističnih podatkov namreč izhaja, da praviloma z naraščanjem števila sklopov narašča tudi število prejetih ponudb. Takšen pristop k javnemu naročanju, pravilno določena ocenjena vrednost in ustrezna raven minimalnih zahtev naročnika, ki morajo temeljiti na tržni analizi, so ključni za zagotavljanje gospodarne rabe javnih sredstev pri javnem naročanju.

Iz statističnih podatkov je razvidna rast delitve javnih naročil na sklope:

Leto	Delež (v %) razdeljenih naročil na sklope
2012	16,46
2013	16,68
2014	16,62

2015	15,23
2016	21,67
2017	21,62
2018	22,37
2019	23,72

Izboljšanje delovanja naročnikov kažejo tudi podatki o vloženi zahtevki za revizijo, ki se z leti, zlasti pa od uvedbe ZJN-3 dalje, bistveno zmanjšujejo in so se v zadnjih 7 letih prepolovili.

Slika 4

Leto	Št. zahtevkov
2012	516
2013	513
2014	354
2015	338
2016	290
2017	291
2018	247
2019	241

Zgoraj navedena dejstva so bila usmeritev pri pripravi predlogov sprememb zakona, zlasti na način, da se področja, ki so v Sloveniji izpostavljena kot dobro delujoča, maksimalno ohranijo, hkrati pa ravno v delu, kjer se opaža izjemna učinkovitost (npr. transparentnost), država lahko zaradi omogočanja čim večje fleksibilnosti in zmanjšanja bremen za naročnike in ponudnike razmišlja o manj omejevalnem urejanju določenih institutov oziroma področij (npr. mejne vrednosti, NMV), ne da bi pri tem ogrozila transparentnost, ki se s predlogom tega zakona ne zmanjšuje, temveč še povečuje. Predlagane spremembe zakona v nadaljevanju pa temeljijo tudi na zavedanju, da mora biti javno naročanje prožno in učinkovito, hkrati pa mora zagotavljati maksimalno transparentnost, konkurenčnost in odgovornost za morebitne zlorabe. Ob dejstvu, da javno naročanje urejajo javno naročniške direktive in da država članica nima veliko manevrskega prostora za drugačno urejanje, so določene predlagane spremembe le v mejah, ki jih dopušča evropsko pravo. Pod evropskimi mejnimi pragovi, kjer lahko država članica na nacionalni ravni sistem uredi bolj fleksibilno, pa predlog zakona zaradi spodbujanja lokalnega in regionalnega gospodarstva, vključno s kmetijstvom, uvaja nekaj novosti in izjem, ki bodo omogočale večjo promocijo, regionalizacijo in potrošnjo slovenskega blaga.

Poleg zakonodajnih sprememb pa so bistvene tudi spremljevalne aktivnosti. V okviru pregleda sistema javnega naročanja, ki se ga je sistematično lotila tudi Evropska komisija v letu 2017⁴ ta ugotavlja, da so države članice na različnih stopnjah na poti k profesionalizaciji, vendar je pomembno, da se k temu zavežejo vse. Dolgoročne strategije za profesionalizacijo na nacionalni ravni so ključne za zagotavljanje, da so pravi ljudje s pravimi spretnostmi in znanji ter orodji na pravem mestu ob pravem času, da zagotovijo najboljše rezultate. V okviru omenjenih sporočil je Evropska komisija glede profesionalizacije izdala tudi Priporočila, iz katerih pa izhaja, da se *»cilj profesionalizacije javnega naročanja razume široko v smislu, da zajema splošno izboljšanje celotnega razpona poklicnih spretnosti in kompetenc, znanja in izkušenj ljudi, ki izvajajo naloge, povezane z javnim naročanjem, ali pri njih sodelujejo. Zajema tudi orodja in podporo ter arhitekturo institucionalne politike, ki so potrebni za učinkovito opravljanje dela in doseganje rezultatov.«*

V povezavi s profesionalizacijo tako ugotavljamo, da je izvedba postopka javnega naročila kompleksen proces, ki vključuje različne profile delovnih mest oziroma znanj, tako postopkovnih kot zlasti vsebinskih.

⁴ Evropska komisija je ob tem sprejela tri dokumente: Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu,

MJU bo ob posredovanju predloga zakona iz tega razloga v sprejem Vladi RS tudi predlagal, da v določenem roku vzpostavi kompetenčni model za osebe, ki delajo na področju javnega naročanja in zagotovi izvedbo ustreznih programov za doseganje vseh zahtevanih znanj in kompetenc.

Poglavitne rešitve predloga zakona:

Pod vrednostmi, ki jih določajo direktive⁵, lahko države članice postopke uredijo po lastni presoji. V ta namen že imamo določen »nacionalni« postopek – NMV, ki ga je mogoče uporabljati za blago in storitve do evropskih pragov, za gradnje pa do 500.000 EUR brez davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV) na splošnem in do 1.000.000 EUR brez DDV na infrastrukturnem področju. V tem delu ocenjujemo, da bi lahko ta postopek tudi pri gradnjah uporabljali do evropskih pragov (5,35 mio EUR), saj gre kljub vsemu za transparenten postopek, ki pa naročnikom omogoča tudi vključitev pogajanj (česar npr. odprti postopek po direktivah ne dovoljuje), kar lahko predstavlja prispevek k večji gospodarnosti naročanja, pri tem pa ni tveganja za zmanjšano transparentnost.

Predlog zakona na splošnem področju tudi nekoliko dviguje mejne vrednosti za njegovo uporabo, kar lahko prispeva k lokalnemu in regionalnemu spodbujanju gospodarstva ter potrošnji.

Z vidika transparentnosti predlog zakona uvaja rok, v katerem mora naročnik odgovoriti na zastavljeno vprašanje potencialnega ponudnika, objavo vse dokumentacije izključno na portalu javnih naročil in objavo vseh odločitev o oddaji javnih naročil, tudi tistih, ki se oddajo v postopkih s pogajanjem brez predhodne objave (z izjemo nujnih postopkov).

V primeru javnih naročil, katerih ocenjena vrednost ne doseže evropski pragov, bi lahko z zakonom dopustili določene izjeme. Tak pristop je po našem mnenju zlasti primeren pri javnih naročilih oziroma naročnikih, ki zaradi svoje specifičnosti težko zasledujejo gospodarne cilje ali druge strateške usmeritve, če morajo naročati v skladu z zakonom. Kot primerno za to področje ocenjujemo javno naročanje hrane oziroma živil, naročanje blaga za nadaljnjo prodajo (npr. lekarne ipd.) ali za protokolarne namene.

Zakon določa tudi pravila sporočanja pri evidenčnih naročilih zaradi zagotavljanja večje transparentnosti, in sicer ima naročnik po sedaj veljavni ureditvi obveznost objave seznama naročil nad 10.000 EUR brez DDV. Ker pa zakon omogoča oddajo določenih sklopov (t.i. kratke verige) tudi na način, da se zakon ne uporabi, pri čemer gre za vrednosti do 80.000 EUR na sklop, je smiselno opredeliti zahtevo po objavi statističnih podatkov tudi v teh primerih, česar zakon v tem trenutku ne določa. Prav tako se z vidika transparentnosti predlaga objava seznamov evidenčnih naročil nad 10.000 EUR brez DDV zgolj na portalu javnih naročil, in ne več tudi možnost objave na spletni strani naročnika.

Zaradi občasnih težav z delovanjem elektronskega javnega naročanja je treba oblikovati pravilo, ki bo veljalo za vse primere enako in bo zagotovilo, da kljub morebitnim tehničnim težavam sistema, ta ne bo ogrozil enakopravne obravnave ponudnikov, niti ogrozil izvedbe postopka javnega naročanja do zaključka, hkrati pa mora rešitev biti takšna, da omogoči učinkovito odpravo nedelovanja sistema.

Zakon določa, da je treba v vseh primerih javnega naročanja izločiti ponudnike, ki nimajo poravnanih davkov in prispevkov, razen če je znesek neporavnane davka 50 EUR ali manj. Pri večjih infrastrukturnih projektih se je ta zahteva izkazala kot izrazito nesorazmerna, če je moral naročnik pri

---

Svetu, Evropskemu ekonomsko socialnemu odboru in Odboru regij »Uspešno izvajanje javnega naročanja v Evropi in za njo« (COM (2017) 572 final, z dne 3. 10. 2017), Priporočila Komisije z dne 3. 10. 2017 o profesionalizaciji javnega naročanja »Vzpostavitev arhitekture za profesionalizacijo javnega naročanja« (COM (2017) 6654 final, z dne 3. 10. 2017) in Sporočilo Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko socialnemu odboru in Odboru regij »Spodbujanje naložb s prostovoljno predhodno oceno vidikov javnega naročanja za velike infrastrukturne projekte« (COM (2017) 573 final, z dne 3. 10. 2017).

⁵ Direktiva 2014/24/EU in 2014/25/EU.

nekaj milijonskem poslu izločiti najugodnejšega ponudnika, ki je imel npr. neplačanih davkov v višini 100 EUR (včasih zgolj zaradi knjigovodskih težav v manjših zneskih, dejansko pa ni šlo za davčnega neplačnika) in posledično izbrati naslednjega po vrsti, katerega ponudba pa je lahko tudi za nekaj sto tisoč (ali milijonov) EUR dražja. Predlog tega zakona ureja področje tako, da omogoča sanacijo nepravilnosti, kar je tudi sicer namen izključitvenih razlogov in popravnega mehanizma.

V segmentu pregleda ponudb in pozivanja ponudnikov na pojasnila in dopolnitve ta predlog zakona ohranja le določbo, ki takšno dopolnjevanje dopušča in ki tudi jasno pove, kaj je dovoljeno popraviti, črta pa se del določbe, ki je doslej eksplicitno določala, česa ponudnik ne sme popravljati, kar je povzročalo težave v praksi in pri interpretaciji sodb sodišča EU glede predmetnega vprašanja. Sodna praksa namreč temelji primarno na evropskem pravnem redu, pri čemer je v tem segmentu dopolnjevanja ponudb Slovenija gledano primerjalno z drugimi državami članicami, ki so v svoj nacionalni pravni red v večini primerov prenesle le kogentne določbe direktive, v sedanji ureditvi kompleksnejša in strožja.

V praksi se je žal tudi izoblikovalo stališče, da se, kljub po naši oceni, jasni dikciji zakona (in direktive), ne izloči ponudba, ki ne pokriva delovne in socialne zakonodaje, kar je po našem mnenju pravno neprimerno in dejansko nedopustno. Zato predlagamo, da se določba uredi tako jasno, da v to ne bo več nobenega dvoma in ponudba, katere cena ne bo krila vseh stroškov dela, ne more biti izbrana.

Poleg navedenega pa predlagamo tudi razširjen nabor prekrškov, za katere je praksa pokazala, da so potrebni za ustrežnejše ravnanje naročnikov in ponudnikov in večjo odgovornost na njihovi strani pri izvajanju postopkov oziroma pri izvajanju pogodb. Dodatno pa je treba urediti ustrezno pravno podlago za presojo sodišča, ko to odloča o stranski sankciji prepovedi sodelovanja v postopkih javnega naročanja.

BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/15 in 14/18) se v 1. členu v drugem odstavku na koncu tretje alineje za vejico črta beseda »in«, v četrti alineji se pika nadomesti z vejico in za vejico doda beseda »in«. Doda se nova peta alineja, ki se glasi:

»- del Direktive 2019/882/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L št. 151 z dne 7. 6. 2019 str. 70, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/882/EU).«.

Obrazložitev k 1. členu:

S tem členom se dopolnjuje 1. člen veljavnega zakona, in sicer z navedbo novega zakonodajnega akta Evropske unije, ki se bo s tem zakonom v nacionalni pravni red prenesel le delno. Glede na multidisciplinarnost Direktive 2019/882/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L št. 151 z dne 7. 6. 2019 str. 70) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2019/882/EU), bo za njen popolni prenos na nacionalni ravni treba zagotoviti horizontalen pristop. Njena vsebina tako ne bo implementirana zgolj z enim samim zakonodajnim aktom, temveč predvidoma z več področnimi akti, pri čemer se s tem zakonom v nacionalni pravni red, ob upoštevanju uvodnih pojasnil (90 do 92 in 97) zadevne direktive, prenaša le poglavje X o zahtevah glede dostopnosti v drugih aktih Unije, ki pa se v kontekstu dostopnosti nanaša tudi na področje javnega naročanja oziroma veljavne EU javnoročniške zakonodajne podlage.

2. člen

V 9. členu se osmi odstavek črta.

Obrazložitev k 2. členu:

Osmi odstavek 9. člena ZJN-3 določa, da v primeru dvoma MJU v upravnem postopku presoja, ali določen subjekt izpolnjuje pogoje, da se ga lahko opredeli kot zavezanca za uporabo zakona, pri čemer je takšno presojanje z vidika držav članic Evropske unije unikum. Dejstvo je tudi, da je status naročnika lahko spremenljiv in je odvisen od posameznih dejanskih okoliščin v trenutku presoje (kot pojasnjeno npr. v sodbi *The Queen in H.M. Treasury, ex parte: University of Cambridge*, C-380/98 z dne 3. 10. 2000, ECLI:EU:C:2000:529). S spremembo tega člena MJU ne bo več presojal ali subjekt izpolnjuje pogoje, ki se praviloma ugotavljajo le v primeru dvoma, ali nek subjekt je oseba javnega prava po opredelitvenih elementih tretjega odstavka 9. člena ZJN-3, temveč bo vsak subjekt sam odgovoren, da pri oddaji naročil oziroma izvajanju nabavnih dejavnosti upošteva veljavno zakonodajo.

3. člen

V 21. členu se v prvem odstavku število »20.000« nadomesti s številom »30.000«, število »40.000« se nadomesti s številom »60.000«.

V drugem odstavku se v prvem stavku za besedilom »prejšnjega odstavka« doda besedilo »in javna naročila, ki se oddajo kot posamezni izločeni sklopi v skladu s petim odstavkom 73. člena tega zakona in javna naročila iz 17. točke prvega odstavka 27. člena tega zakona«. V tretjem stavku se besedilo »na svoji spletni strani ali« črta, besedilo »ocenjena vrednost« pa se nadomesti z besedilom »vrednost brez DDV«.

Obrazložitev k 3. členu:

S tem členom se mejne vrednosti za uporabo zakona na splošnem področju dvigujejo iz 20.000 EUR za blago in storitve ter projektne natečaje na 30.000 EUR brez DDV, za gradnje pa iz 40.000 EUR na 60.000 EUR brez DDV.

Spreminja se tudi del pravila, ki ureja t.im. evidenčna naročila, kjer se iz razloga večje pravne jasnosti natančno navaja, da tudi izločeni sklopi, oddani v skladu s petim odstavkom 73. člena zakona (t.im. »kratke verige«) in javna naročila živil, kadar zanje velja izjema po tem zakonu, delijo enako usodo kot sicer vsa naročila pod pragovi za uporabo zakona. Zaradi zagotavljanja še večje transparentnosti in predvsem enake dostopnosti do vseh podatkov vseh naročnikov se ukinja možnost objave seznama evidenčnih naročil na spletnih straneh naročnika, temveč bo objava teh seznamov mogoča in obvezna le na portalu javnih naročil, enotno in enako za vse naročnike. V povezavi z objavo teh seznamov naročil (gre za naročila nad 10.000 EUR brez DDV in pod mejno vrednostjo za uporabo zakona) se jasneje določa tudi, da je namen te določbe v objavi tistih naročil, katerih dejanska (oddana) vrednost je bila 10.000 EUR brez DDV (in ne ocenjena vrednost, ki se lahko od dejanske sicer tudi razlikuje navzgor ali navzdol).

4. člen

V 22. členu se v drugem odstavku v a) točki v prvi alineji za besedilom »ki ga oddaja naročnik iz a)« besedilo »ali b)« črta, v drugi alineji se pred besedilom »c)« doda besedilo »b) ali«.

Obrazložitev k 4. členu:

Direktiva 2014/24/EU dopušča državam članicam, da v določenih primerih pravila uredijo strožje, kot jih določa ta direktiva. S to spremembo se prej strožja ureditev za naročnike na t. im. podcentralni ravni (organi samoupravnih lokalnih skupnosti) uredi tako, kot to predvideva direktiva, ki za te naročnike dopušča enak prag kot za druge osebe javnega prava. S tem bodo mejne vrednosti za objavo v Uradnem listu Evropske unije enake tako za občine oziroma

organe samoupravnih lokalnih skupnosti kot za ostale osebe javnega prava, kot npr. javne zavode, za katere je že doslej veljala višja mejna vrednost.

5. člen

V 25. členu se v osmem in devetem odstavku beseda »ločeno« nadomesti z besedo »enotno«.

Obrazložitev k 5. členu:

S to spremembo se odpravlja napačen zapis, ki je bil posledica tudi napačnega prevoda Direktive 2014/24/EU. Namen teh dveh odstavkov je v tem, da se določi pravilo, kako v primeru mešanih javnih naročil ravnati, če se naročnik odloči oddati enotno (torej združeno) naročilo sicer mešanih naročil.

6. člen

V 27. členu se v 14. točki pika nadomesti s podpičjem. Dodajo se nove 15., 16. in 17. točka, ki se glasijo:

»15. javna naročila na splošnem področju, ki so oddana zaradi nadaljnje prodaje ali dajanja v najem tretjim osebam, pod pogojem, da naročnik ne uživa nobenih posebnih ali izključnih pravic v zvezi s prodajo ali dajanjem predmeta takih javnih naročil v najem, drugi subjekti pa ga lahko prosto prodajo ali dajo v najem pod enakimi pogoji kot naročnik, če vrednost javnega naročila ne presega vrednosti, od katerih dalje je potrebna objava v Uradnem listu Evropske unije;

16. javna naročila blaga, ki so namenjena za protokolarna darila ali druge oblike izvajanja promocije Republike Slovenije, če vrednost javnega naročila ne presega vrednosti, od katerih dalje je potrebna objava v Uradnem listu Evropske unije;

17. javna naročila živil, če vrednost javnega naročila ne presega vrednosti, od katerih dalje je potrebna objava v Uradnem listu Evropske unije.«.

Doda se nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na prejšnji odstavek, mora naročnik v primerih iz 17. točke prejšnjega odstavka upoštevati drugi odstavek 21. člena tega zakona in cilje, kot jih za ta predmet določa uredba, ki ureja zeleno javno naročanje.«.

Obrazložitev k 6. členu:

Predlagana sprememba dodaja tri nove izjeme od uporabe pravil javnega naročanja. Prva dodana izjema se nanaša na javna naročila na splošnem področju, in sicer za tista naročila, ki so oddana zaradi nadaljnje prodaje ali oddaje v najem. Takšna izjema je smiselna, saj določeni naročniki (npr. javni lekarniški zavodi) v nekem deležu izvajajo tudi povsem tržno dejavnost, kot je prodaja kozmetike in podobnega asortimaja, ki je na voljo tudi v drugih trgovinah, pri čemer jih zavezanost kupovati te izdelke po pravilih javnega naročanja lahko v tržnem delu postavlja v slabši položaj kot njihove konkurenčne ponudnike. Ker Direktiva 2014/24/EU te izjeme ne pozna na splošnem področju, je slednja s to spremembo dovoljena, a omejena z vrednostnimi pragovi za objavo v Uradnem listu EU. Enako velja tudi za drugo in tretjo novo izjemo, ki se nanašata na javno naročanje blaga, ki je namenjeno za protokolarna darila ali druge oblike izvajanja promocije Republike Slovenije, predvsem z namenom promocije lokalnih izdelkov, in za javna naročila živil, s čimer se bo povečala možnost sodelovanja z lokalnimi pridelovalci in predelovalci slovenske hrane oziroma živil. Nov drugi odstavek pa za javna naročila živil, tudi kadar zanje velja izjema po tem zakonu, določa obvezno spoštovanje ciljev zelenega javnega naročanja, kot ga za živila opredeljuje uredba, ki ureja zeleno javno naročanje. Slednje pomeni, da bo moral naročnik, če bo ocenjena vrednost javnega naročila nižja od mejnih vrednosti za objavo v Uradnem listu EU, pri oddaji teh naročil, ki jih bo lahko sicer izvedel brez uporabe postopkov po tem zakonu (z izjemo pravil, ki veljajo za evidenčna naročila), upoštevati, da bo

dosegel predpisane cilje in nabavil določen odstotek ekoloških živil oziroma živil iz shem kakovosti.

7. člen

V 28. členu se v četrtem odstavku v a) točki beseda »in« črta, doda se podpičje, v b) točki se vejica pred besedo »in« nadomesti s podpičjem, beseda »in« se črta. V c) točki se pika nadomesti z vejico in doda beseda »in«. Doda se nova č) točka, ki se glasi:

»č) vrednost predmeta naročanja je enaka ali nižja od cen za ta predmet na trgu.«.

Obrazložitev k 7. členu:

28. člen ZJN-3 ureja pravila za oddajo javnih naročil med osebami v javnem sektorju, pri čemer veljajo pogoji za tovrstno ravnanje v vseh primerih enako, ne glede na to, ali gre za vertikalni ali horizontalni »in-house«. S to spremembo se zaradi večje pravne jasnosti tako tudi v primeru »in-house« naročila med več naročniki in osebo, ki jo obvladuje skupaj z drugimi naročniki, jasno določa, da je ta izjema mogoča pod enakimi pogoji kot v ostalih primerih, torej mora tudi v tem primeru veljati, da je vrednost predmeta naročanja enaka ali nižja od cen za ta predmet na trgu, kot je to v 28. členu ZJN-3 že opredeljeno v prvem in šestem odstavku tega člena.

8. člen

V 44. členu se v enajstem odstavku za besedo »naročilu« doda besedilo »ali v povabilu k oddaji ponudb v primeru iz b) točke prvega odstavka tega člena, če ni treba objaviti obvestila o javnem naročilu,«.

Obrazložitev k 8. členu:

S to spremembo se tudi v primeru izvedbe konkurenčnega postopka s pogajanjem na podlagi b) točke prvega odstavka 44. člena, kjer lahko naročnik, če so izpolnjeni pogoji, nadaljuje prej neuspešno izvedeni postopek, kjer ne objavi obvestila o naročilu, temveč ponudnike le povabi k oddaji ponudb s povabilom, z vidika večje učinkovitosti dopusti možnost pridržanja pravice, da odda naročilo na podlagi prvih ponudb. To pa hkrati dviguje konkurenčnost in stremi k temu, da ponudniki pripravijo realne ponudbe.

9. člen

V 46. členu se v devetem odstavku na koncu odstavka doda besedilo »Ne glede na prvi odstavek 58. člena in deseti odstavek 90. člena tega zakona naročniku v primeru iz č) točke prvega odstavka tega člena ni treba objaviti odločitve na portalu javnih naročil in pred tem posredovati obvestila iz 57. člena v objavo pred objavo odločitve, temveč lahko odločitev vroči v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, če isti dan, ko se ponudnikom posreduje odločitev, v objavo pošlje tudi obvestilo iz 57. člena tega zakona.«.

Obrazložitev k 9. členu:

V povezavi s spremembo 90. člena ZJN-3, ki določa, da mora biti v primeru postopka s pogajanjem brez predhodne objave in v primeru konkurenčnega dialoga ter konkurenčnega postopka s pogajanjem, kjer v obeh primerih zakon daje možnost izvedbe postopka brez objave obvestila o naročilu, prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost objavljeno pred objavo odločitve o oddaji, in sicer z namenom zagotovitve objave prvega obvestila na portalu javnih naročil, kamor je nato mogoče tehnično vezati tudi objavo odločitve o oddaji naročila, se

s spremembo tega člena določa izjema v primeru postopka, ki se izvaja iz razloga skrajne nujnosti. V tem primeru velja, da lahko naročnik v primeru iz č) točke prvega odstavka 46. člena ZJN-3 odločitev vroči v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, če isti dan, ko se ponudnikom posreduje odločitev, v objavo pošlje tudi obvestilo iz 57. člena tega zakona.

10. člen

V 47. členu se v prvem odstavku besedilo »pri javnem naročilu blaga in storitev« in besedilo »,in pri javnem naročilu gradnje, če je vrednost javnega naročila na splošnem področju enaka ali višja od 40.000 eurov in nižja od 500.000 eurov, ter na infrastrukturnem področju enaka ali višja od 100.000 eurov in nižja od 1.000.000 eurov« črta.

Obrazložitev k 10. členu:

S predlogom te spremembe se nacionalni postopek naročila male vrednosti dopušča v vseh primerih, kjer objava obvestila v Uradnem listu EU ni potrebna. Na ta način se poenostavlja sistem javnega naročanja na nacionalni ravni tako, da je v vseh primerih do evropskih mejnih vrednosti mogoče uporabiti nacionalni postopek, to je postopek naročila male vrednosti, ki je povsem transparenten postopek, ki pa je, za razliko od drugih postopkov, ki morajo biti objavljeni tudi v Uradnem listu EU, javno objavljen le na slovenskem portalu javnih naročil, hkrati pa naročnikom omogoča tudi vključitev pogajanj (česar npr. odprti postopek po direktivah ne dovoljuje), kar lahko predstavlja prispevek k večji učinkovitosti naročanja, pri tem pa ni tveganja za zmanjšano transparentnost.

11. člen

V 52. členu v prvem odstavku v 6. točki se vejica in besedilo »informacijah o nedokončanem postopku« črtata.

Obrazložitev k 11. členu:

Predlagana sprememba 52. člena je neposredno povezana s predlagano spremembo 60. člena, ki ureja uskladitev pravila s tehničnimi rešitvami portala javnih naročil in obrazcev, ki se uporabljajo v posameznih primerih v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2015/1986 z dne 11. novembra 2015 o standardnih obrazcih za objavo obvestil na področju javnega naročanja in razveljavitvi Izvedbene Uredbe (EU) št. 842/2011 (Besedilo velja za EGP) (v nadaljnjem besedilu: Uredba Komisije (EU) 2015/1986).

12. člen

V 57. členu se v prvem odstavku za besedo »konkurenčnem« doda beseda »dialogu in konkurenčnem«. Besedilo »isti dan, ko naročnik posreduje ponudnikom odločitev« se nadomesti z besedilom »pred objavo odločitve«.

Obrazložitev k 12. členu:

S to spremembo se v povezavi s spremembo 90. člena ZJN-3 določa, da mora biti v primeru postopka s pogajanjem brez predhodne objave in v primeru konkurenčnega dialoga ter konkurenčnega postopka s pogajanjem, kjer v obeh primerih zakon daje možnost izvedbe postopka brez objave obvestila o naročilu, prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost objavljeno pred objavo odločitve o oddaji, in sicer z namenom zagotovitve objave prvega obvestila na portalu javnih naročil, kamor je nato mogoče tehnično vezati tudi objavo odločitve o oddaji naročila. S tem bo zagotovljeno, da bodo odločitve o oddaji javnih naročil v vseh primerih objavljene javno, z izjemo primerov postopkov, ki se izvajajo iz razloga skrajne nujnosti. V tem

primeru velja nespremenjeno pravilo, da lahko naročnik v primeru iz č) točke prvega odstavka 46. člena ZJN-3 odločitev vroči v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, če isti dan, ko se ponudnikom posreduje odločitev, v objavo pošlje tudi obvestilo iz 57. člena tega zakona. Ta izjema je urejena v 9. členu tega zakona oziroma spremenjenem devetem odstavku 46. člena ZJN-3.

13. člen

V 58. členu se v prvem odstavku za besedilom »ki sledi odločitvi o oddaji javnega naročila ali sklenitvi okvirnega sporazuma« doda besedilo »oziroma od pravnomočnosti odločitve iz prvega ali petega odstavka 90. člena tega zakona ali iz drugega odstavka 90. člena tega zakona, če naročilo ni oddano«.

V tretjem odstavku se drugi stavek črta.

Obrazložitev k 13. členu:

Predlagana sprememba 58. člena ureja uskladitev pravila s tehničnimi rešitvami portala javnih naročil in obrazcev, ki se uporabljajo v posameznih primerih v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2015/1986. Na podlagi te spremembe se tako obvestilo o oddaji naročila objavi kadar naročnik javno naročilo odda, kadar ustavi postopek, kadar zavrne vse ponudbe in kadar konča postopek brez oddaje javnega naročila (npr. vse ponudbe so nedopustne ali ni bilo nobene ponudbe ipd.). S spremembo drugega odstavka se odpravlja administrativno obremenjevanje naročnikov pri sporočanju podatkov o posamičnih naročilih na podlagi sklenjenega okvirnega sporazuma. Naročnik bo skladno s tem členom še vedno moral objaviti obvestilo o oddaji naročila, ko bo postopek za izbiro strank okvirnega sporazuma končan, pri izvajanju okvirnega sporazuma pa mu za vsako posamezno naročilo ne bo treba več zbirati podatkov in jih po četrletjih objavljati na portalu javnih naročil.

14. člen

V 60. členu se v naslovu člena vejica in besedilo »informacijah o nedokončanem postopku« črtata.

Prvi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Naročnik objavi obvestilo o dodatnih informacijah ali popravku, kadar izvaja postopek javnega naročanja, v katerem objavi obvestilo o naročilu iz 3. točke prvega odstavka 52. člena tega zakona, in spreminja ali dopolnjuje dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila.«.

V drugem odstavku se za besedilom »dodatnih informacijah« vejica in besedilo »informacijah o nedokončanem postopku« črtata.

Tretji odstavek se črta.

Obrazložitev k 14. členu:

Predlagana sprememba 60. člena ureja uskladitev pravila s tehničnimi rešitvami portala javnih naročil in obrazcev, ki se uporabljajo v posameznih primerih v skladu z Uredbo Komisije (EU) 2015/1986 in je neposredno povezana s predlagano spremembo 58. člena.

15. člen

V 61. členu se v četrtem odstavku v prvem stavku za besedo »dokumente« doda vejica in besedilo »vendar ne kasneje kot 10 dni po prejeti zahtevi«. V drugem stavku se pika nadomesti z vejico in doda besedilo »vendar ne kasneje kot 10 dni po prejeti zahtevi.«.

Obrazložitev k 15. členu:

Predlagana sprememba nalaga naročnikom obveznost, da v primeru zastavljenega vprašanja na portalu javnih naročil nanj odgovorijo najkasneje v desetih dneh po prejemu vprašanja. S tem se tudi ponudnikom zagotavlja pravočasen prejem potrebnih informacij za pripravo ustrezne in kvalitetne ponudbe.

16. člen

V 67. členu se v prvem odstavku v prvem stavku besedilo »ali prek njega« črta.

V četrtem odstavku v tretji alineji se za drugim stavkom doda besedilo »Ne glede na prejšnji stavek se pogodba za izvedbo javnega naročila gradnje ne razveže, če bi razveza pogodbe naročniku povzročila nesorazmerne stroške ali bistvene težave pri nemoteni izvedbi gradnje ali pridobivanju uporabnih dovoljenj in zagotavljanju ustreznih finančnih instrumentov zavarovanj za izvedbo del ali nesorazmerne časovne zamude.«.

Obrazložitev k 16. členu:

S to spremembo se z namenom večje transparentnosti in sledljivosti določa obvezna objava dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izključno na portalu javnih naročil, ukinja pa se možnost objave te dokumentacije na posameznih drugih spletnih mestih.

S spremembo četrtega odstavka se določa, da obveznost razveze pogodbe v primeru ugotovljenih kršitev pri gradnjah ni potrebna v določenih okoliščinah. Gradnje namreč praviloma predstavljajo kompleksen projekt, ki ga ni mogoče prekiniti med izvajanjem, ne da bi to vplivalo na dodatne stroške, časovne zamude, odgovornosti različnih izvajalcev gradnje in ustreznost in stabilnost samega dokončanega projekta, kar je v nasprotju (in nesorazmerno) z načelom gospodarnosti porabe javnih sredstev.

17. člen

V 67.a členu se v drugem odstavku v b) točki besedilo »negativnimi referencami« nadomesti z besedilom »izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja«.

Obrazložitev k 17. členu:

S spremembo drugega odstavka se popravi naziv evidence, skladno s spremembo 110. člena ZJN-3, kjer se evidenca gospodarskih subjektov z negativnimi referencami preimenuje v evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja.

18. člen

Za 68. členom se doda nov 68.a člen, ki se glasi:

"68.a člen
(zahteve v zvezi z obvezno dostopnostjo po Direktivi 2019/882/EU)

(1) Kadar so predmet naročanja blago ali storitve iz člena 2 Direktive 2019/882/EU, predstavljajo zahteve glede dostopnosti, določene v Prilogi I k tej direktivi, zahteve glede obvezne dostopnosti v smislu tretjega odstavka prejšnjega člena.

(2) Za vsako blago ali storitev, katere značilnosti, elementi ali funkcije izpolnjujejo zahteve glede dostopnosti iz Priloge I k Direktivi 2019/882/EU, se v skladu z oddelkom VI Priloge I iste direktive predpostavlja, da njihove značilnosti, elementi ali funkcije izpolnjujejo tudi ustrezne obveznosti iz drugih aktov Unije glede dostopnosti, razen če je v teh drugih aktih določeno drugače.

(3) Skladnost s harmoniziranimi standardi in tehničnimi specifikacijami ali njihovimi deli, sprejetimi v skladu s členom 15 Direktive 2019/882/EU, ustvarja domnevo o skladnosti s prvim in drugim odstavkom tega člena, kolikor zadevni standardi in tehnične specifikacije ali njihovi deli izpolnjujejo zahteve glede dostopnosti iz te direktive.«.

Obrazložitev k 18. členu:

S tem členom se v nacionalni pravni red prenaša 24. člen Direktive 2019/882/EU (t.im. direktive o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve). Kot izhaja iz uvodnega pojasnila 90 Direktive 2019/882/EU, že EU javnonaročniški direktivi (2014/24/EU in 2014/25/EU), ki urejata postopke javnega naročanja v zvezi z javnimi naročili in projektnimi natečaji za nekatero blago (proizvode), storitve in gradnje, določata tudi, da se pri vseh nabavah, ki naj bi jih uporabljale fizične osebe, bodisi splošna javnost bodisi uslužbenci naročnika, pri pripravi tehničnih specifikacij, razen v ustrezno utemeljenih primerih, upoštevajo merila dostopnosti za invalide ali zahteve za oblikovanje, prilagojeno vsem uporabnikom. Poleg tega ti direktivi določata tudi, da kadar so zahteve v zvezi z obvezno dostopnostjo sprejete s pravnim aktom Unije, se tehnične specifikacije, kar zadeva merila dostopnosti za invalide ali zahteve za oblikovanje, prilagojeno vsem uporabnikom, določijo s sklicevanjem nanj. Direktiva 2019/882/EU pa določa obvezne zahteve glede dostopnosti za proizvode in storitve, za katere se uporablja (za ostale proizvode in storitve te zahteve glede dostopnosti niso zavezujoče), pri čemer direktiva določa tudi definicijo proizvoda in storitve. »Proizvod« pomeni snov, pripravek ali blago, pridobljeno v proizvodnem procesu, razen hrane, krme, živih rastlin in živali, proizvodov človeškega izvora ter proizvodov rastlin in živali, neposredno vezanih na njihovo prihodnje razmnoževanje, »storitev« pa pomeni storitev, kot je opredeljena v točki 1 člena 4 Direktive 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36). Področje uporabe Direktive 2019/882/EU opredeljuje 2. člen, ki zajema sledeče proizvode in storitve, ki se dajo na trg ali ki se zagotovijo potrošnikom po 28. juniju 2025:

1. Proizvodi:

(a) potrošniške sisteme računalniške strojne opreme za splošno rabo in operacijske sisteme teh sistemov strojne opreme;

(b) naslednje samopostrežne terminale:

(i) plačilne terminale;

(ii) samopostrežne terminale, namenjene zagotavljanju storitev, za katere se uporablja ta direktiva:

— bankomate,

— prodajne avtomate za vozovnice,

— avtomate za prijavo,

— interaktivne samopostrežne terminale za zagotavljanje informacij, razen terminalov, ki so nameščeni kot sestavni deli vozil, zrakoplovov, ladij ali tirnih vozil;

(c) potrošniško terminalno opremo z interaktivnimi računalniškimi zmogljivostmi, ki se uporablja za elektronske komunikacijske storitve;

(d) potrošniško terminalno opremo z interaktivnimi računalniškimi zmogljivostmi, ki se uporablja za dostop do avdiovizualnih medijskih storitev, ter

(e) e-bralnike.

2. Storitve:

(a) elektronske komunikacijske storitve, razen storitev prenosa, ki se uporabljajo za zagotavljanje storitev stroj-stroj;

(b) storitve, ki zagotavljajo dostop do avdiovizualnih medijskih storitev;

(c) naslednje elemente storitev letalskega, avtobusnega, železniškega in vodnega potniškega prevoza, razen storitev mestnega, primestnega in regionalnega prevoza, za katere se uporabljajo le elementi iz točke (v):

(i) spletišča;

(ii) storitve na osnovi mobilnih naprav, vključno z mobilnimi aplikacijami;

(iii) elektronske vozovnice in storitve izdajanja elektronskih vozovnic;

(iv) zagotavljanje informacij o prevoznih storitvah, vključno s potovalnimi informacijami v realnem času; v primeru informativnih zaslonov je to omejeno le na interaktivne zaslone, ki so na ozemlju Unije, ter

(v) interaktivne samopostrežne terminale na ozemlju Unije, razen tistih, ki so nameščeni kot sestavni deli vozil, zrakoplovov, ladij ali tirnih vozil, ki se uporabljajo za zagotavljanje katerega koli dela takšnih storitev potniškega prevoza;

(d) potrošniške bančne storitve;

(e) e-knjige in namensko programsko opremo ter

(f) storitve e-trgovine.

3. Ta direktiva se uporablja tudi za odgovarjanje na komunikacijo v sili v okviru enotne evropske številke za klic v sili »112«.

Direktiva pa se ne uporablja za naslednjo vsebino spletišč in mobilnih aplikacij:

(a) predhodno posnete časovne medijske vsebine, objavljene pred 28. junijem 2025;

(b) oblike zapisa pisarniških datotek, objavljene pred 28. junijem 2025;

(c) spletne zemljevide in storitve zemljevidov, če so ključne informacije pri zemljevidih, ki so namenjeni navigaciji, zagotovljene na dostopen digitalen način;

(d) vsebine tretjih oseb, ki jih zadevni gospodarski subjekt ni ne financiral ne razvil oziroma niso pod njegovim nadzorom;

(e) vsebine spletišč in mobilnih aplikacij, ki se štejejo za arhiv, kar pomeni, da vsebujejo le vsebino, ki se ne posodablja ali ureja po 28. juniju 2025.

Posamezni pojmi, ki jih za potrebe opredelitve področja uporabe (pokritosti) v svojem 2. členu uporablja Direktiva 2019/882/EU, so natančneje definirani v 3. členu direktive (kot npr. elektronska komunikacijska storitev, potrošniške bančne storitve, komunikacija v sili, plačilni terminal, e-knjiga in namenska programska oprema, e-bralnik). Pri identifikaciji obsega pokritosti proizvodov in storitev, se je tako nujno potrebno opreti in upoštevati omenjene opredelitve pojmov.

S tem členom se torej v povezavi z obstoječim tretjim odstavkom 68. člena veljavnega zakona (ZJN-3), ki določa, da kadar zahteve v zvezi z obvezno dostopnostjo določa neposredno veljaven pravni akt Evropske unije, naročnik tehnične specifikacije glede kriterijev dostopnosti za invalide določi s sklicevanjem na ta akt, pri čemer kot tovrsten akt šteje tudi Direktiva 2019/882/EU, določa obveznost, da morajo naročniki, kadar naročajo določeno blago ali storitve, ki so zajeti v 2. členu te direktive, tega naročati tako, da že pri pripravi tehničnih specifikacij javnega naročila opredelijo zahteve glede dostopnosti, kot jih opredeljuje Priloga I k zadevni direktivi. Gre za omejen spekter blaga oziroma storitev, ki je bil določen na podlagi analize v okviru ocene učinka predpisa (na ravni EU), kot relevanten za invalide in za katere so

bile med državami članicami sprejete (ali se je pričakovalo, da še bodo) nacionalne zahteve glede dostopnosti, ki ovirajo delovanje notranjega trga. Odprava te omejitve in izboljšanje položaja invalidov pa je glavni namen te direktive. Navedeno pomeni, da morajo naročniki v primeru naročanja teh predmetov zahtevati, da ti izpolnjujejo v prilogi I navedene zahteve, ki so opredeljene ločeno za posamezne kategorije proizvodov in storitev (oddelki I do V Priloge I).

Navedene zahteve glede dostopnosti niso zavezujoče za proizvode in storitve izven področja uporabe direktive, vendar pa bi uporaba teh zahtev glede dostopnosti za izpolnjevanje ustreznih obveznosti iz drugih aktov Unije (poleg te direktive) olajšala izvajanje dostopnosti in prispevala k pravni varnosti ter približanju zahtev glede dostopnosti v vsej Uniji. S tem členom se tako skladno z direktivo za vsako blago ali storitev, katere značilnosti, elementi ali funkcije izpolnjujejo zahteve glede dostopnosti iz direktive, lahko predpostavlja, da njihove značilnosti, elementi ali funkcije izpolnjujejo tudi ustrezne obveznosti iz drugih aktov Unije glede dostopnosti, razen če je v teh drugih aktih določeno drugače. Da bi se lahko štelo, da je takšno predpostavlanje upravičeno, oddelek VI Priloge I določa tudi jasne kriterije, kdaj je to mogoče. Oddelek VII pa opredeljuje merila glede funkcionalne učinkovitosti, povezanih z načini upravljanja proizvodov in storitev. Ta merila naj ne bi veljala za splošno alternativo zahtevam glede dostopnosti iz te direktive, pač pa bi jih bilo treba uporabljati le v zelo posebnih okoliščinah. Ta merila bi se morala uporabljati za posebne funkcije ali značilnosti proizvodov ali storitev, da bi bili dostopni, kadar zahteve glede dostopnosti iz te direktive ne obravnavajo ene ali več teh posebnih funkcij ali značilnosti. Poleg tega bi morala v primeru, da zahteva glede dostopnosti vsebuje posebne tehnične zahteve, pri čemer je zanje na voljo alternativna tehnična rešitev v proizvodu ali storitvi, ta alternativna tehnična rešitev še vedno izpolnjevati povezane zahteve glede dostopnosti in bi morala voditi do enake ali večje dostopnosti ob uporabi ustreznih meril glede funkcionalne učinkovitosti.

Da bi se olajšalo ugotavljanje skladnosti z veljavnimi zahtevami glede dostopnosti, se določa domnevo o skladnosti za proizvode in storitve, ki so skladni s prostovoljnimi harmoniziranimi standardi, sprejetimi v skladu z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta za namene oblikovanja podrobnih tehničnih specifikacij navedenih zahtev. To bo za naročnike v praksi pomenilo, da v kolikor bo gospodarski subjekt ponudil blago ali storitve, skladne s standardi ali njihovimi deli, katerih sklici so bili objavljeni v Uradnem listu Evropske unije, bo naročnik predpostavljajal, da so skladni z zahtevami glede dostopnosti iz Direktive 2019/882/EU, kolikor zadevni standardi ali njihovi deli zajemajo take zahteve.

19. člen

V 75. členu se v drugem odstavku na koncu odstavka doda besedilo »Ne glede na navedeno pa izključitev iz tega odstavka ni potrebna, če gospodarski subjekt v roku, ki ga določi naročnik, poravna do dneva poravnave zapadle obveznosti. Rok ne sme biti daljši kot 30 dni.«.

V četrtem odstavku se v a) točki besedilo »negativnimi referencami« nadomesti z besedilom »izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja«.

V šestem odstavku se v d) točki beseda "tretjega" nadomesti z besedo "drugega".

Obrazložitev k 19. členu:

Z ZJN-3 se je v 75. členu uvedel minimalni prag zapadlih, neplačanih terjatev, od katerega dalje morajo naročniki izločati ponudnike – neplačnike davkov in prispevkov za socialno varnost, s čimer je bil že implementiran tudi sicer popravni mehanizem, ki ga direktive s področja javnega naročanja dopuščajo tudi v tem primeru. Namen te določbe je bil v tem, da se iz postopkov javnega naročanja ne izločajo ponudniki, ki praviloma redno poravnavajo svoje obveznosti in je njihov dolg iz naslova neplačanih davkov oziroma prispevkov za socialno varnost nastal zaradi

morebitnih izravnjav terjatev ali manjših odstopanj med evidencami ponudnikov in davčnega organa glede knjigovodskega stanja terjatev. Ravno zaradi slednjega pa se je v praksi izkazalo, da je določba lahko nesorazmerna zlasti v primerih, ko je ponudnik sicer redni plačnik, vendar se zaradi različnih življenjskih situacij in okoliščin zgodi odstopanje, ki pa je lahko tudi tako nesorazmerno, da je izločitev takega ponudnika lahko z gospodarnega vidika problematična (primer neplačanih 60 EUR davka zaradi bolezni računovodje lahko povzroči izločitev tudi nekaj milijonov ugodnejše ponudbe), pri čemer po trenutno veljavni zakonodaji ponudnik nima možnosti te napake popraviti. S predlagano spremembo se odpravlja ta anomalija in se ponudnikom dopušča, da morebitne neplačane obveznosti poravnajo v roku, ki ga določi naročnik, pri čemer morajo poravnati vse obveznosti, ki zapadejo v plačilo ne zgolj, do roka, ko je ponudnik oddal ponudbo, temveč do dne plačila oziroma poravnave terjatev, ki ga določi naročnik.

S spremembo četrtega odstavka se popravi naziv evidence, skladno s spremembo 110. člena ZJN-3, kjer se evidenca gospodarskih subjektov z negativnimi referencami preimenuje v evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja.

S tem členom se zaradi sprememb 91. člena ZJN-3 ustrezno popravi tudi sklice nanj.

20. člen

V 77. členu se v tretjem odstavku v a) točki za besedo »register« doda besedilo »in izpis ni starejši od 4 mesecev ali je pridobljen najkasneje v 60 dneh od roka za oddajo ponudb ali prijav«.

V desetem odstavku se besedilo »negativnimi referencami« nadomesti z besedilom »izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja«.

Obrazložitev k 20. členu:

Neodvisno od 75. člena ZJN-3, kjer je pri nekaterih razlogih za izključitev naveden presečni datum, na katerega ne sme biti podan razlog za izključitev, pri nekaterih pa ne, ZJN-3 vsebuje še posebno določbo v osmem odstavku 75. člena ZJN-3, ki pravi, da naročnik iz postopka javnega naročanja kadar koli v postopku (ne zgolj takrat, ko preverja najugodnejšega ponudnika – kot to sicer nalaga 79. člen) izključi gospodarski subjekt, če se izkaže, da je pred ali med postopkom javnega naročanja ta subjekt glede na storjena ali neizvedena dejanja v enem od položajev iz prvega, drugega ali četrtega odstavka tega člena. Določba, ki naročniku omogoča, da izključi gospodarski subjekt kadarkoli v postopku, pomeni, da ZJN-3 praviloma ne predpisuje, kdaj natančno mora naročnik sprejeti to odločitev oziroma tudi ne predpisuje, kdaj v postopku se naročnik odloči, da izvede preverjanje (npr. kdaj uporabi e-Dosje, kdaj zaprosi za dokazila itd.). V povezavi s predlagano spremembo 90. člena ZJN-3, ki določa, da mora naročnik odločitev sprejeti v 60 dneh od dneva, določenega za oddajo ponudb, pa je treba to določbo razumeti tudi tako, da naročnik izključi subjekt kadarkoli v teh 60 dneh oziroma do dneva sprejema odločitve.

77. člen ZJN-3 pa določa, katera potrdila, izjave in dokazila lahko naročnik zahteva kot dokaz neobstoja razlogov za izključitev in da lahko naročnik zahteva le dokazila, ki jih določa ta ali 78. člen ZJN-3. Pri tem je v tretjem odstavku 77. člena ZJN-3 določeno, da naročnik kot zadosten dokaz, da ne obstajajo razlogi za izključitev iz prvega odstavka 75. člena tega zakona, sprejme izpis iz ustreznega registra, kakršen je sodni register, če tega registra ni, pa enakovreden dokument, ki ga izda pristojni sodni ali upravni organ v Republiki Sloveniji, drugi državi članici ali matični državi ali državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt, in iz katerega je razvidno, da ne obstajajo razlogi za izključitev. Nadalje določa, da če država članica ali tretja država takšnih

dokumentov in potrdil ne izdaja ali če ti ne zajemajo vseh primerov iz prvega odstavka 75. člena tega zakona, jih je mogoče nadomestiti z zapriseženo izjavo, če ta v državi članici ali tretji državi ni predvidena, pa z izjavo določene osebe, dano pred pristojnim sodnim ali upravnim organom, notarjem ali pred pristojno poklicno ali trgovinsko organizacijo v matični državi te osebe ali v državi, v kateri ima sedež gospodarski subjekt. Gospodarski subjekt pa ni dolžan predložiti dokazil ali drugih listinskih dokazov, če lahko naročnik potrdila ali druge potrebne informacije pridobi brezplačno z neposrednim dostopom do nacionalne baze podatkov katere koli države članice, kakršne so nacionalni register javnih naročil, elektronski register podjetij, elektronski sistem za shranjevanje dokumentov ali predkvalifikacijski sistem. Enako velja tudi v primeru, če naročnik omenjene dokumente že ima zaradi prejšnjega oddanega naročila in so ti dokumenti še vedno veljavni oziroma izkazujejo navedbe v ESPD.

Ker za razlog nezakaznanosti v državah članicah praviloma velja enotna zakonodajna praksa, ki se nanaša na zakonsko rehabilitacijo in izbris obsodbe po preteku zakonsko določenega obdobja, praviloma ni mogoče pridobivati podatkov o kaznovanosti za nazaj, saj bi takšno pridobivanje podatkov kršilo pravico subjekta do izbrisa in pozabe. Zato je dokazila pristojnih organov o nezakaznanosti mogoče pridobiti najprej na dan, ko je podana vloga za njihovo izdajo, ne pa na presečni datum, ki se nahaja v preteklosti (kot denimo na presečni datum oddaje ponudbe ali skrajnega roka za oddajo ponudb). Iz navedenega razloga ni mogoče določiti le pravila, ki bi kot zadosten dokaz obstoja nezakaznanosti opredelil zgolj dokazila iz sodnega registra, ki niso starejša od določenega dne, saj bi v takem primeru ponudniki morali pridobivati dokazila na zalogo, namreč kasneje pridobljena dokazila ne bi bila upoštevana, ampak je kot zadosten dokaz treba dopustiti potrdila v določenem časovnem razponu. Drugačna ureditev bi terjala nesorazmerno in prekomerno obremenjevanje ponudnikov.

Iz navedenih razlogov se s to spremembo določa šestmesečni razpon veljavnosti izpisa iz sodnega registra kot ustrezno dokazilo za izkazovanje neobstoja razloga iz prvega odstavka 75. člena ZJN-3. Dokazila, ki ne bodo starejša od 4 mesecev (bodisi, jih bo ponudnik pridobil na lastno pobudo sam in jih ob preverjanju ponudbe na poziv naročnika predložil, bodisi, da bo z njimi naročnik že razpolagal iz morebitnih predhodnih postopkov) ali bodo pridobljena v 60 dneh po oddaji ponudb, tako določajo presumpcijo, da se kandidat oziroma ponudnik šteje za nezakaznanega.

S spremembo desetega odstavka se popravi naziv evidence, skladno s spremembo 110. člena ZJN-3, kjer se evidenca gospodarskih subjektov z negativnimi referencami preimenuje v evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja.

21. člen

V 86. členu se tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Če predložena dokazila ne pojasnijo nizke ravni predlagane cene ali stroškov, lahko naročnik tako ponudbo zavrne.«.

V četrtem odstavku se besedilo »ni skladna z veljavnimi obveznostmi iz drugega odstavka 3. člena tega zakona« nadomesti z besedilom »gospodarski subjekt s predlagano ponudbeno ceno ne more izkazati, da je pri njeni sestavi upošteval obveznosti, ki jih bo pri izvajanju pogodbe o izvedbi javnega naročila moral izpolniti v skladu z delovno, socialno in okoljsko zakonodajo«.

Obrazložitev k 21. členu:

S spremenjenim tretjim odstavkom 86. člena ZJN-3 se jasneje določa diskrecijska pravica naročnika, ko predložena dokazila utemeljeno ne pojasnijo nizke ravni cene ali stroškov, da lahko takšno ponudi tudi zavrne.

Dosedanja ureditev, ki je naročnikom nalagala obvezno izločitev ponudbe, če je ta bila neobičajna nizka iz razloga nespoštovanja obveznosti iz drugega odstavka 3. člena tega zakona, kar predstavlja obveznosti iz delovne, socialne in okoljske zakonodaje, v praksi ni bila izvedljiva, saj se je v praksi določbo interpretiralo na način, da gre za obveznosti, ki bodo šele nastale in jih v naprej ni mogoče določiti kot takšne, ki ne bodo izpolnjene. S predlagano spremembo četrtega odstavka 86. člena ZJN-3 se tako tudi jasno določa, da mora naročnik izločiti ponudbo, ki je neobičajno nizka zato, ker že iz predlagane ponujene cene izhaja, da ponudnik že pri njeni sestavi ni upošteval obveznosti, ki jih bo moral, če bo izbran, kasneje pri izvedbi te pogodbe upoštevati.

22. člen

V 88. členu se v prvem odstavku v drugem stavku za besedo »ponudba« doda besedilo »ali prijava«, za besedo »ponudb« se doda besedilo »ali prijav«. Tretji stavek se črta.

V drugem odstavku se beseda »Naročnik« nadomesti z besedilom »Če se elektronska komunikacijska sredstva iz razlogov iz drugega ali četrtega odstavka 37. člena tega zakona ne uporabljajo, naročnik«, za besedo »prejemu« se doda besedilo »tega dela«.

V petem odstavku se beseda »ob« nadomesti z besedo »po«. Doda se nov stavek, ki se glasi: »Odpiranje ponudb ne sme biti izvedeno kasneje kot 24 ur po času, ki je bil naveden v objavljenem obvestilu o javnem naročilu oziroma predhodnem informativnem obvestilu ali periodičnem informativnem obvestilu, ali dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.«.

Sedmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(7) V kolikor elektronska komunikacijska sredstva, ki jih uporablja naročnik za sporočanje v skladu 37. členom tega zakona, ne zagotavljajo samodejnega dostopa do podatkov iz prejšnjega odstavka naročnik zapisnik o odpiranju ponudb najkasneje v petih delovnih dneh posreduje vsem ponudnikom.«.

Doda se nov osmi odstavek, ki se glasi:

»(8) Če elektronska komunikacijska sredstva, ki jih uporablja naročnik za sporočanje v skladu s 37. členom tega zakona za prejem prijav ali ponudb, zaradi tehničnih težav ne delujejo na način, ki omogoča oddajo prijav ali ponudb najmanj polovico časa zadnjih 60 minut pred iztekom roka, ki je določen za oddajo prijav ali ponudb, in se odpiranje ponudb še ni izvedlo, lahko naročnik podaljša rok za oddajo in odpiranje prijav ali ponudb za najmanj 2 delovna dneva v primeru postopka oddaje naročila male vrednosti oziroma najmanj 5 delovnih dni v primeru ostalih postopkov za oddajo naročila iz 39. člena tega zakona.

Obrazložitev k 22. členu:

Zaradi prehoda na popolnoma elektronski in informacijsko podprt način komuniciranja in sporočanja v postopkih javnega naročanja je treba posamezne institute popraviti in prilagoditi na način, ki odraža realno stanje glede na informacijsko tehnologijo. Prav tako je treba iz razloga morebitnega nedelovanja sistema, ki omogoča elektronsko oddajo prijav in ponudb, na kar posamezni naročnik nima vpliva, zagotoviti, da postopek zgolj iz takšnega razloga ne postane neuspešen. Takšna rešitev je nujna tudi z vidika zagotavljanja spoštovanj načela gospodarnosti in učinkovitosti (ponavljanje postopka povzroči dodatno delo in stroške na strani naročnika in ponudnika) in transparentnosti. V primeru izpada delovanja katerega koli sistema, ki se v ta namen uporablja, ravnanje naročnika ne bi smelo biti prepuščeno njegovi samovolji,

predvsem pa zapisano pravilo za takšne primere omogoča jasna in v naprej določena enaka pravila igre za vse sodelujoče, obenem pa je treba omogočiti učinkovito odpravo nedelovanja sistema za elektronsko naročanje.

23. člen

V 89. členu v petem odstavku se na koncu odstavka doda nov stavek, ki se glasi »Očitne ali nebistvene napake lahko naročnik odpravi sam.«.

Šesti odstavek se črta.

Sedmi odstavek, ki postane šesti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Naročnik lahko ob pisnem soglasju ponudnika popravi računske napake, ki jih odkrije pri pregledu in ocenjevanju ponudb. Pri tem se količina in cena na enoto brez DDV ne smeta spreminjati. Če se pri pregledu in ocenjevanju ponudb ugotovi, da je prišlo do računske napake zaradi nepravilne vnaprej določene matematične operacije s strani naročnika, lahko naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popravi računsko napako tako, da ob upoštevanju cen na enoto brez DDV in količin, ki jih ponudi ponudnik, izračuna vrednost ponudbe z upoštevanjem pravilne matematične operacije. Naročnik lahko ob pisnem soglasju ponudnika napačno zapisano stopnjo DDV popravi v pravilno.«.

Osmi do enajsti odstavek postanejo sedmi do deseti odstavek.

Obrazložitev k 23. členu:

S petim do sedmim odstavkom 89. člena ZJN-3 se je z uveljavitvijo ZJN-3 dopustila korekcija že predloženih ponudb, vendar ob sedanji ureditvi ni brezmejna (kar sicer tudi v prihodnje ne sme postati). Namen določb je bil predvsem doseči, da se iz postopka javnega naročanja izločajo samo tiste ponudbe, ki ne omogočajo izpolnitve naročila. Pri ponudbah, za katere se ugotovi, da imajo določene pomanjkljivosti, pod pogojem, da njihov obstoj ali odprava nimata vpliva na razvrstitev ponudb, pa se je omogočila odprava pomanjkljivosti ali napak v ponudbah. Izrecno je bila pri tem podana prepoved spreminjanja vsebinskih elementov, ki opredeljujejo izpolnjevanje pogojev, cene in elementov, katerih spreminjanje bi imelo za posledico drugačno oceno v okviru postavljenih meril, razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake v tehničnem delu ponudbe, če zaradi te spremembe ni dejansko predlagana nova ponudba, razen če gre za očitne napake. Dopusčena je bila tudi možnost, kjer sme izključno naročnik ob pisnem soglasju ponudnika popraviti računske napake, ki jih odkrije pri pregledu in ocenjevanju ponudb oziroma napake zaradi nepravilne vnaprej določene matematične operacije s strani naročnika ali v primeru napačno zapisane stopnje DDV.

V praksi se je podrobno urejanje instituta dopolnjevanja, kot ga sicer pozna direktiva in ga je že obširno pojasnila tudi sodna praksa sodišča EU, izkazalo za neprimerno oziroma toga. S predlagano spremembo se tako črtajo vse določbe, ki so konkretno želele pojasnjevati osnovni namen instituta dovoljenega dopolnjevanja oziroma pojasnjevanja ponudb.

Po predlagani spremembi bo tako treba pri morebitnem dopolnjevanju ponudb slediti zlasti namenu tega instituta, ki pomeni obstoj možnosti popraviti del ponudbe, ki izkazuje izpolnjevanje določene okoliščine v času oddaje ponudbe, in sicer tako, da se ponudba dopolni po tem, ko je bila oddana (npr. predložitev manjkajočega dokumenta). V vseh teh primerih pa je potrebno upoštevati dejstvo, da mora iz dopolnitve oziroma popravka izhajati, da je okoliščina, katere izpolnitev se dokazuje, obstajala v času oddaje ponudbe. Temu pritrjuje tudi sodna praksa Sodišča EU, ki je v primeru C-336/12 odločilo, da je »...načelo enakega obravnavanja treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da naročnik po izteku roka za predložitev kandidatur v postopku javnega naročila pozove kandidata, naj predloži dokumentacijo, ki

opisuje njegov položaj, ... katere obstoj pred iztekom roka, določenega za predložitev kandidature, je mogoče objektivno preveriti...». Tudi novejša sodna praksa Sodišča EU je v več svojih sodbah (npr. C-599/10, C-336/12, C-131/6, C-387/14, C-324/14) že izoblikovala izhodišča za presojo dovoljenih dopolnjevanj ponudb. Iz omenjenih sodb izhaja, da ponudb po tem, ko so bile predložene, načeloma ni več mogoče spreminjati niti na pobudo javnega naročnika niti na pobudo ponudnika in da načelo enakega obravnavanja in preglednosti nasprotujeta kakršnim koli pogajanjem med javnim naročnikom in katerim koli ponudnikom, vendar pa je mogoče podatke v zvezi s ponudbo v nekaterih točkah izjemoma popraviti ali dopolniti, zlasti če očitno potrebujejo zgolj pojasnitev ali zaradi odprave očitnih materialnih napak, pod pogojem, da zaradi te spremembe ni dejansko predlagana nova ponudba. Iz omenjenih sodb izhaja tudi, da je zahteva po pojasnilih glede ponudbe lahko podana šele po tem, ko se je naročnik seznanil z vsemi ponudbami in da se mora zahteva nanašati na vse točke ponudbe, ki niso natančne ali skladne s tehničnimi specifikacijami iz razpisne dokumentacije, predvsem pa, da dopolnitev ni dovoljena, če razpisna dokumentacija določa, da je treba dokument ali informacijo predložiti, sicer se ponudba izloči, in da mora naročnik ravnati strogo v skladu z merili oziroma pravili, ki jih je sam določil. Vse sodbe pa se pri obravnavanih vprašanjih opirajo na pogoj enake obravnave in transparentnosti.

24. člen

V 90. členu se v tretjem odstavku število »90« nadomesti s številom »60«.

V petem odstavku se na koncu odstavka doda besedilo »Naročnik lahko zavrne vse ponudbe tudi v primeru, če oceni, da so vse ponudbe z vidika načela gospodarnosti previsoke, ne glede na to, ali ima na voljo zagotovljena sredstva, ali če v postopku prejme le eno ponudbo. V tem primeru lahko začne nov postopek javnega naročila za isti predmet brez utemeljevanja ali so se bistveno spremenile okoliščine.«.

V devetem odstavku se za besedo »varstva« doda besedilo »v predrevizijskem ali revizijskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja«.

V desetem odstavku se tretji stavek spremeni tako, da se glasi: »Če naročnik izvaja postopek, v katerem ni bilo objavljeno povabilo k sodelovanju, naročnik na portalu javnih naročil, če je to glede na vrednost primerno pa tudi v Uradnem listu Evropske unije, najprej objavi prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost, nato pa odločitev o oddaji naročila.«.

Obrazložitev k 24. členu:

S predlagano spremembo tretjega odstavka se naročnikom skrajšuje rok za sprejem odločitve, kar prispeva k večji učinkovitosti in hitrosti izvajanja postopkov javnega naročanja. S spremembo petega odstavka 90. člena se zaradi fleksibilnejšega, predvsem pa gospodarnejšega ravnanja naročnikov omogoča, da slednji zavrnejo vse ponudbe tudi v primerih, ko prejmejo ponudbe, pri čemer so po oceni naročnika ponudbene cene bistveno previsoke in z vidika gospodarnosti ni primerno izbrati niti najugodnejše ponudbe.

Zaradi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 72/19, v nadaljnjem besedilu: ZPVPJN-C), ki je v določenih primerih uvedel dodatno sodno varstvo zoper odločitve DKOM, se zaradi pravne jasnosti in v povezavi z institutom obdobja mirovanja ureja pravnomočnost tako, da ni dvoma, da je odločitev o oddaji naročila pravnomočna, ko zoper to odločitev (in ne tudi zoper morebitno odločitev DKOM) ni mogoče zahtevati pravnega varstva v predrevizijskem ali revizijskem postopku. V primeru, da je sprožen upravni spor, to na pravnomočnost odločitve o oddaji javnega naročila ne vpliva z vidika ZJN-3.

S to spremembo se v povezavi s spremembo 57. člena ZJN-3, ki določa, da mora biti v primeru postopka s pogajanjem brez predhodne objave in v primeru konkurenčnega dialoga ter konkurenčnega postopka s pogajanjem, kjer v obeh primerih zakon daje možnost izvedbe postopka brez objave obvestila o naročilu, prostovoljno obvestilo za predhodno transparentnost objavljeno pred objavo odločitve o oddaji, in sicer z namenom, ker se s tem zagotovi objava prvega obvestila na portalu javnih naročil, kamor je nato mogoče tehnično vezati tudi objavo odločitve o oddaji naročila, določa pravilo, da se najprej objavi obvestilo za predhodno transparentnost, nato pa odločitev o oddaji. S tem bo zagotovljeno, da bodo odločitve o oddaji javnih naročil v vseh primerih objavljene javno.

25. člen

V 91. členu se drugi odstavek črta.

Dosedanji tretji do šesti odstavek postanejo drugi do peti odstavek.

V petem odstavku, ki je postal četrti odstavek se beseda »tretjega« nadomesti z besedo »drugega«.

Obrazložitev k 25. členu:

S črtanjem drugega odstavka, ki je določal, da mora oseba, ki vodi postopek javnega naročanja, vse osebe, ki so sodelovale pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali na kateri koli stopnji odločale v postopku javnega naročanja, pred sprejetjem odločitve o oddaji javnega naročila pisno obvestiti o tem, kateremu ponudniku se javno naročilo oddaja, se odpravlja odgovornost ene osebe za obveščanje vseh vpletenih, za katere morebiti ta oseba tudi ne ve (npr. zunanji tehnični svetovalci osebe, ki je v postopku vsebinsko sodelovala). S tem pa se ne odpravlja obveznost vsake osebe, ki vodi postopek javnega naročanja ali ki sodeluje pri pripravi dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ali njenih delov ali ki na kateri koli stopnji odloča v postopku javnega naročanja, da ta takoj, ko je glede na okoliščine mogoče, vendar najpozneje pred oddajo javnega naročila, predstojnika oziroma naročnika, za katerega opravlja dela oziroma na drug način sodeluje v postopku javnega naročanja, pisno obvesti o morebitnem obstoju nasprotja interesov in da nato ravna v skladu z njegovimi navodili.

26. člen

V 92. členu se v prvem odstavku v napovednem stavku za besedo »varstva« doda besedilo »v predrevizijskem ali revizijskem postopku«.

V drugem odstavku se za besedo "odločitev" doda besedilo »v predrevizijskem ali revizijskem postopku«.

Obrazložitev k 26. členu:

ZPVPJN-C je v določenih primerih uvedel dodatno sodno varstvo zoper odločitve DKOM, zato se zaradi pravne jasnosti in v povezavi z institutom obdobja mirovanja ureja pravnomočnost tako, da ni dvoma, da je odločitev o oddaji naročila pravnomočna, ko zoper to odločitev (in ne tudi zoper morebitno odločitev DKOM) ni mogoče zahtevati pravnega varstva v predrevizijskem ali revizijskem postopku. V primeru, da je sprožen upravni spor, to na pravnomočnost odločitve o oddaji javnega naročila ne vpliva z vidika ZJN-3.

27. člen

V 100. členu se tretji odstavek črta.

Obrazložitev k 27. členu:

ZJN-3 v tretjem odstavku 100. člena določa, da mora naročnik izvesti projektni natečaj v skladu z določbami zakona za javno naročilo storitve projektiranja novih objektov v javni rabi, kot jih določajo predpisi, ki urejajo graditev objektov v navedenih primerih in za javno naročilo storitve priprave strokovnih podlag za potrebe prostorskega načrtovanja, kot jih določajo predpisi s področja prostorskega načrtovanja v navedenih primerih.

S črtanjem te določbe se odpravlja neprimernost urejanja tega področja v ZJN-3, ki je primarno namenjen ureditvi postopkovnih določb za izbiro ponudnikov storitev, blaga oziroma gradenj ter za postopkovno opredelitev izvedbe projektnega natečaja za vse primere (torej ne zgolj za projektiranje pri gradnjah, temveč tudi za pridobitev informacijskih rešitev ipd.), saj ta materija, ki jo vsebuje tretji odstavek 100. člena ZJN-3, presega sistemsko ureditev javnega naročanja.

Zaradi enotnosti urejanja iste materije v enovitem predpisu, bi se to področje moralo urediti v zakonu, ki ureja ureditev prostora. Že obstoječi 107. člen Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17) ureja, da se v občinskem prostorskem načrtu (v nadaljevanju: OPN) za območja prostorskih ureditev ob javnih površinah, prostorskih ureditev z javnim programom in drugih prostorskih ureditev z vplivom na identiteto prostora, lahko določi, da se urbanistične, krajinsko-arhitekturne rešitve za podrobnejše prostorsko načrtovanje ali izvedbo posega v prostor pridobijo s projektnim natečajem ali z izvedbo urbanistično-arhitekturne delavnice, kjer udeleženci predstavijo svoje rešitve, naročnik pa na tej podlagi oblikuje končno rešitev. V tem primeru je investitor torej zavezan k izvedbi projektnega natečaja, če je tako določeno v OPN. Enako pa sedaj ureja ZJN-3, ki tudi zavezuje k izvedbi projektnega natečaja, če je tako določeno v prostorskem aktu (vendar le določene javne naročnike), poleg tega pa za te naročnike še dodatno določa obveznost izvedbe natečaja v drugih primerih. Gre za povsem neustrezno urejanje (in podvajanje) materije v različnih predpisih, kar z vidika pravne jasnosti vsekakor ni ustrezno niti primerno.

28. člen

V 106. členu se v drugem odstavku besedilo »v ta namen vzpostavljeno aplikacijo« črta, besedilo »28.« pa se nadomesti z besedilom »zadnjega dne«.

Obrazložitev k 28. členu:

Sprememba 106. člena ZJN-3 ureja enotno, v povezavi z 21. členom ZJN-3 določeno sporočanje statističnih podatkov, ki mora biti izvedeno do zadnjega dne v februarju, pri čemer zaradi prestopnih let ni primerno datumsko zapisati zadnjega dne v tem mesecu. Prav tako se črta besedilo, ki omenja aplikacijo, saj slednja ne obstaja, podatki se sporočajo neposredno na portal javnih naročil.

29. člen

V 107. členu se v tretjem odstavku beseda »potrditev« nadomesti z besedo »seznanitev«.

Obrazložitev k 29. členu:

Sprememba tega člena določa, da se vlada ob pripravi statističnega poročila o oddanih javnih naročilih v Republiki Sloveniji z njim le seznaniti, saj potrditev (ali morebitna zavrnitev) nista niti primerni, ker se statistični podatki zajamejo iz že objavljenih obvestil na portalu javnih naročil in na vsebino podatkov v tem poročilu ni moč vplivati ali jih kakor koli drugače spreminjati.

30. člen

V 109. členu se v tretjem odstavku besedilo »najpozneje v treh delovnih dneh po prejemu njenega pisnega poziva« nadomesti z besedilom »v roku, ki ga ta določi«.

Obrazložitev k 30. členu:

S to spremembo se določa, da rok, v katerem mora naročnik DKOM posredovati s strani DKOM zahtevano dokumentacijo v primeru uvedbe prekrška, določi DKOM upoštevaje zahtevnost in obseg zahtevane dokumentacije.

31. člen

V naslovu 110. člena se besedilo »negativnimi referencami« nadomesti z besedilom »izrečenimi stranskimi sankcijami iz izločitve postopkov javnega naročanja«.

V prvem odstavku se besedilo »negativnimi referencami« nadomesti z besedilom »izrečenimi stranskimi sankcijami iz izločitve postopkov javnega naročanja«, za besedilom »tega zakona« se črta vejica in doda beseda »in«, besedilo »ter zakona, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno« se črta.

V drugem odstavku se v prvi alineji besedilo »kot ponudnik ali kandidat« črta. V drugi alineji se besedilo »kot podizvajalec« črta, v tretji alineji se beseda »kot ponudnik« črta in vejica nadomesti s piko. Četrta alineja se črta.

V četrtem odstavku se besedilo »negativnimi referencami« nadomesti z besedilom »izrečenimi stranskimi sankcijami iz izločitve postopkov javnega naročanja«.

Obrazložitev k 31. členu:

S spremembo 110. člena ZJN-3 se primarno preimenuje naziv evidence, in sicer iz Evidence gospodarskih subjektov z negativnimi referencami v Evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja. Novo ime odraža dejansko vsebino omenjene evidence, vanjo se namreč uvrstijo gospodarski subjekti, ki jim je sodišče kot stransko sankcijo izreklo izločitev iz postopkov. Ta evidenca ni v ničemer povezana z morebitnim slabim izvajanjem pogodbe, kot bi lahko zavajajoče razumeli iz sedanjega naziva evidence in kot se je tudi že v praksi pokazalo gre za neposrečen izraz. Zmeda je v preteklosti nastala sicer zaradi pojma »reference« v naslovu te evidence, saj se ta izraz sicer pogosto pogovorno in tudi uradno uporablja v razpisnih dokumentacijah, kadar naročniki zahtevajo za priznanje usposobljenosti tudi določeno stopnjo strokovne usposobljenosti (kar se v praksi poimenuje kot referenca). V nadaljevanju pa se s to spremembo odpravlja tudi uvrstitev v omenjeno evidenco na podlagi zakona, ki ureja preprečevanje dela in zaposlovanja na črno. Ta določba je z novelo ZJN-3B postala brezpredmetna, saj je omenjena novela razširila nabor prekrškov, zaradi katerih je ponudnik izločen iz postopkov javnega naročanja, tudi na prekrške s področja zaposlovanja na črno (in ne zgolj zaposlovanja tujcev na črno), zaradi česar je kršitev te zakonodaje že zajeta v četrtem odstavku 75. člena ZJN-3 in uvrščanje subjekta še v to evidenco nima dodane vrednosti oziroma gre za podvajanje iste materije.

32. člen

V 111. členu se v drugem odstavku v tretji točki besedilo »ali prek njega« črta. V 6. točki se pika nadomesti s podpičjem. Dodajo se nove 7. do 10. točka, ki se glasijo:

»7. ne vroči odločitve kandidatom in ponudnikom na način, kot je določen v desetem odstavku 90. člena tega zakona;

8. v postopku oddaje naročila male vrednosti ne izvede pogajanj, čeprav jih je vključil v postopek (drugi odstavek 47. člena);
9. določi ceno kot edino merilo za oddajo javnega naročila v primerih, ko to ni dovoljeno (četrti in osmi odstavek 84. člena tega zakona);
10. uporabi podatke v enotnem informacijskem sistemu v nasprotju z namenom iz enajstega odstavka 77. člena tega zakona.«.

Sedmi in osmi odstavek se črtata.

Obrazložitev k 32. členu:

S predlaganimi spremembami se določajo novi prekrški na področju javnega naročanja zaradi zagotavljanja večje skrbnosti naročnikov pri izvajanju postopkov javnega naročanja, spoštovanju pravil in najpomembnejših institutov ter vseh načel javnega naročanja.

Dodatno se uvaja prekršek za primer, ko naročnik ne obvesti kandidatov in ponudnikov na način, da odločitev o oddaji javnega naročila objavi na portalu javnih naročil. Ta institut je pomemben z vidika transparentnosti in tudi z vidika spoštovanja načela učinkovitosti postopka, saj se z določitvijo objave odločitve na portalu ta šteje za vročeno in začne teči rok za pravno varstvo vsem sodelujočim hkrati. Vročanje oziroma obveščanje sodelujočih na kakršen koli drugačen način postopek bistveno podaljša.

47. člen ZJN-3 ureja nacionalni postopek, ki ga direktive s področja javnega naročanja sicer ne urejajo, gre za t. im. postopek naročila male vrednosti. V tem postopku zakon naročnikom dopušča, da izvedejo pogajanja, vendar tako, da jih v naprej napovedo. Če naročnik pogajanja napove, jih mora izvesti, če jih ni napovedal, jih ne sme izvesti. To pravilo je pomembno zaradi preprečevanja izigravanja oziroma morebitne samovolje naročnikov pri izvajanju postopka in sprejemanju odločitev glede na prejete ponudbe ali ponudnike.

Dodaten prekršek za naročnike predstavlja tudi kršitev 84. člena ZJN-3, ki določa, da se javno naročilo odda na podlagi ekonomsko najugodnejše ponudbe, pri čemer za določene storitve oziroma blago zakon eksplicitno zahteva, da naročnik poleg cene ali stroškov opredeli še druga kakovostna merila, kot je to na primer določeno pri arhitekturnih in inženirskih storitvah ali pri določenih delovno intenzivnih panogah, kjer mora upoštevati tudi merila, ki se nanašajo na socialne vidike.

77. člen ZJN-3 med drugim ureja enotni informacijski sistem, imenovan tudi e-Dosje, v katerem se za potrebe postopkov javnega naročanja in izvajanja pogodb o izvedbi javnega naročila oziroma okvirnih sporazumov zbirajo, obdelujejo in shranjujejo podatki iz določenih uradnih evidenc, in sicer davčne evidence, evidence insolvenčnih postopkov, evidence inšpektorata, pristojnega za delo, evidence gospodarskih subjektov z negativnimi referencami (po tem predlogu zakona imenovani evidenca gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja), in ki izkazujejo, ali ponudnik izpolnjuje pogoje za sodelovanje oziroma zanj ne obstajajo razlogi za izključitev po tem zakonu ali zakonu, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti oziroma ali obstajajo razlogi za razvezo pogodbe ali okvirnega sporazuma. Naročniki pa lahko uporabljajo te podatke izključno za preveritev ponudb v skladu z 89. členom ZJN-3 ali za preveritev ponudb v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti ali za preveritev v skladu s 67.a členom ZJN-3. Zloraba dostopa do teh podatkov se s predlogom tega zakona opredeljuje kot prekršek, s čemer se preprečuje sporno ravnanje naročnikov, da e-Dosje uporabijo za kakršen koli drug namen ali za potrebe potencialnega ponudnika, ki preko naročnika na ta način poskuša preveriti stanje konkurence.

S predlogom tega člena se črta tudi sedmi odstavek 111. člena ZJN-3, ki določa, da se lahko odgovorni osebi naročnika, ki je storila dejanje, ki se šteje za določen prekršek, izreče tudi

stranska sankcija izločitve iz postopkov javnega naročanja, in sicer ta oseba tri leta ne sme voditi, odločati ali kakor koli drugače sodelovati v teh postopkih. Določba je po naši oceni problematična z vidika nemotenega zagotavljanja izvajanja funkcije oziroma položaja odgovorne osebe, saj slednja v takem primeru dejansko ne more več opravljati svoje vloge, kar je po naši oceni nesorazmerno in neprimerno, pri čemer pa ostaja določba, na podlagi katere se odgovorna oseba v primeru ugotovljenega prekrška kaznuje z globo. Posledično se črta tudi osmi odstavek, ki je vezan na predhodnega in v primeru črtanja sedmega odstavka ni več primeren.

33. člen

V 112. členu se v prvem odstavku v 1. točki beseda »šestega« nadomesti z besedo »petega«.

V 6. točki se pika nadomesti s podpičjem, dodata se novi 7. in 8. točka, ki se glasita:

- »7. v primeru javnega naročila storitev ali gradenj ne navede vseh podizvajalcev ali med izvajanjem pogodbe ne obvesti naročnika o morebitnih spremembah informacij glede podizvajalcev ali izvaja dela s podizvajalci, ki niso bili potrjeni ali so bili zavrnjeni;
8. v prijavi ali ponudbi kot poslovno skrivnost označi podatke, ki so po tem zakonu javni (drugi odstavek 35. člena).«.

V drugem odstavku v 1. točki se za besedo »za« doda besedilo »prijavi ali«.

V šestem odstavku se v napovednem stavku pred besedo »izreče« doda beseda »lahko«, v prvi in drugi alineji se za besedama »dobo« doda beseda »največ«.

Obrazložitev k 33. členu:

S tem členom se zaradi sprememb 91. člena ZJN-3 ustrezno popravi tudi sklicevanje nanj.

Z dopolnitvijo 112. člena ZJN-3 pa se določata tudi dva nova prekrška na področju javnega naročanja zaradi zagotavljanja večje skrbnosti kandidatov in ponudnikov.

94. člen ZJN-3 določa obveznost ponudnika, da pri javnem naročanju storitev ali gradenj, ki jih namerava izvajati s podizvajalci, v ponudbi navede vse podizvajalce, v primeru naknadne vključitve podizvajalcev v času izvedbe javnega naročila pa mora prav tako sporočiti informacije o novih podizvajalcih, ki jih mora naročnik potrditi ali zavrniti. Priglasitev podizvajalcev je pomembna iz več razlogov, predvsem pa imajo podizvajalci pravico zahtevati neposredno plačilo, če tega ne zahtevajo, ima glavni izvajalec dolžnost po končani izvedbi podati svojo izjavo in izjavo podizvajalca, da imata poravnane vse obveznosti iz predmetne pogodbe. Ravnanje v nasprotju s tem je prekršek že po obstoječem ZJN-3, pri čemer pa se v praksi dogajajo primeri, ko naročnik ni seznanjen, da ponudnik dela izvaja s podizvajalci, posledično tudi ni seznanjen, da bi glavni izvajalec moral podati tovrstno izjavo, ki je pomembna tudi z vidika zagotavljanja plačilne discipline. Z novim prekrškom se določa, da se kaznuje glavni izvajalec, ki naročnika ne seznani z vsemi podizvajalci, ki so vključeni v izvedbo del.

Z drugim novim prekrškom se določa, da se kaznuje kandidat ali ponudnik, ki kljub temu, da ZJN-3 v 35. členu jasno določa, kateri podatki se v prijavi ali ponudbi ne smejo označiti kot poslovna skrivnost in so javni (npr. skupna cena, specifikacije, količine, cena posamezne postavke), označi kot poslovno skrivnost.

S spremembo šestega odstavka se obligatorni izrek stranske sankcije spreminja v fakultativnega o čemer presodi sodišče v vsakem konkretnem primeru. ZJN-3 namreč za določene (najtežje) prekrške gospodarskih subjektov (ponudnikov, kandidatov, podizvajalcev) v šestem odstavku 112. člena določa obligatorni izrek stranske sankcije izločitve iz postopkov javnega naročanja za fiksno dobo treh let od pravnomočnosti odločbe o prekršku, če je predmet

naročila blago ali storitev in za fiksno dobo pet let, če je predmet naročila gradnja. O prekršku in izreku sankcije odloči sodišče v rednem sodnem postopku s sodbo o prekršku. Pravnomočnemu izreku stranske sankcije izločitve iz postopka javnega naročanja sledi vpis v evidenco gospodarskih subjektov z negativnimi referencami (po tem predlogu zakona imenovani evidenca gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja), zaradi česar so ti subjekti za izrečeno obdobje trajanje stranske sankcije izločeni iz postopkov javnega naročanja in tudi iz nekaterih že sklenjenih pogodb o izvedbi javnega naročila.

Sodišča opozarjajo na nesorazmernost obligatorne stranske sankcije glede na težo storjenega prekrška in zato to okoliščino upoštevajo kot odločilno pri odločitvi o ustavitvi postopka o prekršku zaradi prekrška neznatnega pomena (9. točka prvega odstavka 136. člena Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US in 175/20 – ZIUOPDVE; v nadaljnjem besedilu: ZP-1). Navedena možnost je namreč glede na pravila ZP-1 edina, ki sodišču omogoča, da ne izreče stranske sankcije, saj je ta obligatorna in jo je treba izreči vedno, ko ugotovi storjeni prekršek in odgovornost zanj, tudi v primeru omiljene globe ali opomina. Nedvomno takšni primeri povzročijo le dodatne stroške proračuna, medtem ko storilci ostajajo povsem nekaznovani, saj jim ni mogoče izreči zgolj globe ali opomina, poleg tega tudi njihove stroške krije proračun. Če bi stranska sankcija bila predpisana fakultativno, pa bi sodišče imelo možnost, da storilcem izreče globo ali opomin in bi tako izdalo obsodilno sodbo z vsemi stroškovnimi posledicami za storilce.

Upošteva je navedeno predlagana sprememba določa, da se za (najtežje) prekrške gospodarskih subjektov predpiše fakultativen izrek stranske sankcije izločitve iz postopkov javnega naročanja in možnost izrekanja dobe njenega trajanja v razponu. Namen stranske sankcije namreč ni storilce zgolj kaznovati, ampak predvsem preprečiti ponovitveno nevarnost, da bi v določenem obdobju prekršek ponovili. To pa je lahko utemeljeno in primerno le v najtežjih primerih in le pri storilcih, kjer sodišče ugotovi takšne okoliščine, ki kažejo na ponovitveno nevarnost in le za obdobje, za katero sodišče oceni, da je primerno.

34. člen

Za 113. členom se doda nov 113.a člen, ki se glasi:

»113.a člen
(zastaranje)

Postopek o prekršku iz 111. člena in 112. člena tega zakona ni dopusten, če preteče tri leta od dneva, ko je bil prekršek storjen, vendar pa postopek o prekršku v nobenem primeru ni več mogoč, ko poteče dvakrat toliko časa, kolikor ga zahteva zakon za zastaranje postopka o prekršku.«.

Obrazložitev k 34. členu:

V praksi se je večkrat izpostavila problematika kratkega 2-letnega relativnega oziroma 4-letnega absolutnega zastaralnega roka za pregon prekrškov v ZJN-3, ki je bila zaznana še zlasti za najtežje prekrške, o katerih odločajo sodišča v rednem sodnem postopku na več stopnjah. (Pre)kratki zastaralni roki ostajajo pereča problematika, ki otežuje ne le delo DKOM, ampak tudi sodišč, zaradi česar zlasti storilci v kompleksnejših postopkih in/ali najtežjih kršitvah ostajajo nekaznovani ter nastanejo le dodatni stroški proračuna zaradi dela organov pregona in povračila stroškov storilcem.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

35. člen (zaključitev postopkov)

- (1) Postopki oddaje javnih naročil, za katere so bila obvestila o javnem naročilu poslana v objavo pred uveljavitvijo tega zakona, se izvedejo po dosedanjih predpisih.
- (2) Postopki s pogajanji brez predhodne objave se izvedejo po dosedanjih predpisih, če je že bilo poslano povabilo k oddaji ponudb.
- (3) Posamezna naročila, oddana na podlagi okvirnega sporazuma, sklenjenega pred uveljavitvijo tega zakona, se oddajo v skladu z določbami okvirnega sporazuma. Posamezna naročila v okviru dinamičnega nabavnega sistema, vzpostavljenega pred uveljavitvijo tega zakona, se oddajo v okviru tega dinamičnega sistema do zaključka delovanja sistema.

Obrazložitev k 35. členu:

S tem členom se urejajo prehodne določbe postopkov, ki so začeti pred uveljavitvijo tega zakona.

36. člen (začetek uporabe posameznih določb zakona in zaključitev postopkov v teku)

- (1) Novi 68.a člen zakona se začne uporabljati 28. junija 2025.
- (2) Postopki oddaje javnih naročil, za katere so bila obvestila o javnem naročilu poslana v objavo pred začetkom uporabe določila iz prejšnjega odstavka se izvedejo po dosednji ureditvi.
- (3) Postopki oddaje javnih naročil, v katerih objava obvestila o javnem naročilu ni potrebna, se izvedejo po dosednji ureditvi, če so bila povabila k oddaji ponudbe poslana gospodarskim subjektom pred začetkom uporabe določila iz prvega odstavka tega člena.
- (4) Posamezna naročila, oddana na podlagi okvirnega sporazuma, sklenjenega pred začetkom uporabe določila iz prvega odstavka tega člena, se oddajo v skladu z določbami okvirnega sporazuma. Posamezna naročila v okviru dinamičnega nabavnega sistema, vzpostavljenega pred začetkom uporabe določila iz prvega odstavka tega člena, se oddajo v okviru tega dinamičnega sistema do zaključka delovanja sistema.
- (5) Ne glede na prvi, drugi in tretji odstavek tega člena lahko naročnik ob upoštevanju tega zakona spremeni dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila oziroma navedbe v objavljenem obvestilu o javnem naročilu in javno naročilo odda ob upoštevanju določbe iz prvega odstavka tega člena, če še ni potekel rok za predložitev ponudb.
- (6) Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko ponudniki storitev pri njihovem zagotavljanju še naprej uporabljajo proizvode, ki so jih zakonito uporabljali za zagotavljanje podobnih storitev pred 28. junijem 2025, do 28. junija 2030. Samopostrežne terminale, ki so jih ponudniki storitev zakonito uporabljali za zagotavljanje storitev pred 28. junijem 2025, lahko še naprej uporabljajo za zagotavljanje podobnih storitev do konca njihove ekonomske koristne življenjske dobe, vendar ne dlje kot 20 let po začetku njihove uporabe.

Obrazložitev k 36. členu:

S tem členom se določa poseben režim glede začetka uporabe posameznih delov predpisa, vendar izključno za določila, ki po svoji vsebini predstavljajo delno implementacijo Direktive 2019/882/EU. V skladu z omenjeno direktivo, njenim 31. členom, morajo namreč države članice, kljub temu, da so sicer dolžne sprejeti in objaviti zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo do 28. junija 2022, ukrepe začeti uporabljati šele od 28. junija 2025, torej 3 leta kasneje od uveljavitve spremenjenih predpisov. Glede na zamaknjen začetek uporabe teh določil, se s tem členom paralelno določa tudi način dokončanja postopkov oddaje javnih naročil, ki bodo v danem trenutku že v teku. Kot to običajno predpisujejo prehodne določbe lahko naročniki vse postopke, ki so v teku, zaključijo po dosednji ureditvi, po kateri zahteve glede obvezne dostopnosti za proizvode in storitve, na način, kot to predpisuje Direktiva 2019/882/EU, še niso veljale. Če pa želijo, in to hkrati dopušča tudi faza postopka javnega naročanja, pa lahko zahteve glede dostopnosti ustrezno vključijo v postopek v teku tako, da spremenijo dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila oziroma navedbe v objavljenem obvestilu o javnem naročilu. Upoštevati je treba, da v skladu s pravili javnega naročanja nič od navedenega ni mogoče dopolnjevati, ko v postopku javnega naročanja poteče rok za oddajo ponudbe.

Hkrati se z navedenim členom, šestim odstavkom, po vzoru Direktive 2019/882/EU za posamezne predmete (npr. storitve in samopostrežne terminale, ki se uporabljajo pri izvajanju storitev), ki bi potencialno lahko bili predmet javnega naročanja, določa odstopanje oziroma poseben prehodni ukrep, kjer se ponudnikom, kljub uvedenim obveznim zahtevam dostopnosti iz direktive določi možnost, da v tem prehodnem obdobju storitev opravljajo s starimi proizvodi, ki so jih uporabljali do uveljavitve spremenjenih zahtev, zaradi česar prilagajanje obstoječih sredstev oziroma opreme, ki jo uporablja naročnik, ne bo potrebna. Torej niti pri nastopanju na trgu kot v postopkih javnega naročanja. Ta člen daje naročnikom torej podlago, da takih ponudnikov po avtomatiki ne izločijo iz postopkov javnega naročanja iz razloga, ker njihov predmet ni skladen z zahtevami dostopnosti, in bi se lahko smatral kot nedopusten. Prehodno obdobje opravičuje tudi načelo gospodarnosti, namreč v posameznih primerih je smiselno dopustiti, da naročnik morebitne zaloge proizvodov in opreme, ki jo trži, ali uporablja pri izvajanju storitev, porabi in šele nato uporabi nove tehnologije, prilagojene invalidom. Še toliko bolj pa je zadeva nujna v primeru večjih in zahtevnejših sistemov, kjer je smiselno dopustiti njihovo uporabo, vsaj do izteka amortizacijske dobe.

37. člen (vpliv na druge predpise)

V Zakonu o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (Uradni list RS, št. 32/14, 47/15 – ZZSDT in 43/19) se v 27. členu v prvem odstavku za besedilom »Republiki Sloveniji,« črta beseda »se«, za besedilom »tega zakona« se črta vejica in besedilo »izloči iz postopkov javnega naročanja in«.

V šestem odstavku se drugi stavek nadomesti z novim drugim stavkom, ki se glasi »V obvestilu navede polno ime in matično številko pravne osebe, tujega pravnega subjekta ali samozaposlene osebe ter datum, od katerega ta oseba izgubi ali se ji omeji pravica do javnih sredstev, vključno s sredstvi Evropske unije, dodeljenimi na podlagi javnega razpisa ali javnega povabila, namenjenega programom zaposlovanja in usposabljanja, ki predstavljajo državno pomoč ali pomoč po pravilu »de minimis.«.

Obrazložitev k 37. členu:

S tem členom se v povezavi s spremembo 110. člena ZJN-3 ustrezno popravi tudi 27. člen Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, saj se na podlagi teh prekrškov subjekti ne bodo več uvrščali v evidenco gospodarskih subjektov z izrečenimi stranskimi sankcijami izločitve iz postopkov javnega naročanja.

38. člen
(uskladitev evidence)

Ministrstvo pristojno za javna naročila uskladi evidenco iz 110. člena zakona v treh dneh po uveljavitvi tega zakona.

Obrazložitev k 38. členu:

V povezavi s spremembo 110. člena ZJN-3 je v treh dneh po uveljavitvi teh sprememb treba zagotoviti uskladitev te evidence z dejanskim novim imenom evidence in iz nje izbrisati subjekte, ki so vanjo uvrščeni na podlagi izrečene stranske sankcije iz 27. člena Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno.

39. člen
(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati 1. januarja 2022.

Obrazložitev k 39. členu:

Ta člen določa začetek veljavnosti tega zakona.